

ITALU VALDŽIA PASKELBĖ KARA VOKIETIJAI

MARŠ. BADOGLIO STENGIASI SUDARYTI VALDŽIA IŠ DEMOKRATINIŲ GRUPIŲ

Kai vokiečiai bus išvyti, tai Italijos gyventojai išsirinks norimą valdžią

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Prezidentas Rooseveltas, premjeras Churchillis ir premjeras Stalinas šiandien tuo pačiu metu pranešė visuomenei, jog Italija paskelbė karą Vokietijai. Baltieji Rumai paskelbė, kad maršalo Badoglio valdžia informavo sąjungininkų karo vadą, gen. Eisenhowerį, apie jos nutarimą.

Gen. Eisenhoweriui pasiūsto rašto turinys yra toks: "Man labai malonu pranešti tamstai, kad Jo Didenybė Italijos karalius paskelbė karą Vokietijai. Musų ambasadorius Madride šiandien, spalių 13 dieną, trečią valandą po pietų įteikė Vokietijos ambasadoriui paskelbimo pranešimą.

"Mano valdžia, šitaip besielgdama, nutraukia visus ryšius su pasibiaužėtinu praeitimi ir žygiuos kartu su tamsta iki tikro laimėjimo.

"Euk tamsta toks geras, mano brangus generole, pranešti viršų minėtą paskelbimą J.A. Valstybių, Didžiosios Britanijos, Sovietų Rusijos ir kitų Sąjunginių Valstybių valdžioms.

"Taip pat busiu labai dėkingas, jeigu tamsta informuos

Italijos ambasadas Ankaroj, Buenos Airėse, ir Italijos legacijas Berne, Stockholme, Dubline ir Lisabone."

Amerikos ir britų valdžios paskelbė, kad jos neskaityt Italijos Sąjunginių valstybių nariu, bet Italija tapo bendros kovos nariu. Kai vokiečiai užpuolė sovietų Rusiją, tai britai ir rusų valdžios neskaityt sąjungininku, o tiksliai bendros kovos nariu. Tiksliai vėliau rusai buvo priskaityti prie sąjungininkų.

Pats maršalas Badoglio ir trys Sąjunginių valstybių valdžios pareiškė, kad karui pasibaigus Italijos gyventojai turės progos pasirinkti tokią valdžią, kokios jie norės. Kaip tiksliai vokiečiai bus išvyti iš Italijos, krašte bus praveisti laisvi rinkimai.

Maršalas Badoglio pareiškė, kad netrukus dabartinę jo valdžią bus visiškai pertvarkyta. Jis senai veda pasitarimus su daryti valdžią iš demokratinų grupių atstovų. Šiandien Badoglio paskelbė atsisaukimą krašto gyventojams ir kariuomenei, kuriuo kviečia visus aktiviai kovoti prieš Vokietiją.

AŠTUNTOJI ARMIJA APSUPO NACIUS CENTRALINIAME ITALIJOS FRONTE

Portugalija yra pasiryžusi ginklu ginti savo teises, vakar pareiškė Salazar

LONDONAS, spal. 13 d. — Aštuntoji britų armija apsupo skaitlingus vokiečių kariuomenės dalinius centraliniame fronte ruože, šalia Gambalesa miestelio, sako iš fronto atėjusios žinios.

Apsuptus nacius galinga britų artilerija apšaudė iš visų pusių.

Vokiečiai praeitą naktį bandė prasiveržti pro Vinchituro sritį, bet ir britų kulkosvaidžiai jiems pastoję kelią. Volturno fronte žuvo daug nacių.

Amerikiečiai laimi Volturno fronte

SAJ. ŠTABAS, Alžiras, spal. 13 d. — Centraliniame Italijos fronto ruože amerikiečiams pavyko pasistumti 9 mylias už Pontelandolfo ir priartėti prie San Croce miestelio.

Tvirtinama, kad San Croce jau randasi sąjungininkų kontroleje, bet šios žinios oficialiai dar nepatvirtintos.

Volturno fronte amerikiečiai apsupo nacių pozicijas, padarė priešui nuostolius ir privertė vokiečius pasitraukti.

Portugalai yra pasiryžę ginti

LISABONAS, Portugalija, spal. 13 d. — Portugalija leido britams steigti karo bazes prieš

narlaivius savo salose, šiandien pareiškė premjeras Salazar.

Jeigu kas bandytų kesintis į šias portugalų teises, tai Portugalija pavartotų ginklus savo teisėms apginti.

Portugalijos gyventojai džiaugsmingai sutiko premjero pareiškimus. Devyni dešimtaliai portugalų pritaria sąjungininkams.

Atsistatydino 3 Argentinos ministeriai

MONTEVIDEO, Argentina, spal. 13 d. — Argentinos laikraščiai telefonu patyrė, jog vakar atsistatydino trys Argentinos ministeriai.

Tvirtinama, kad Argentina yra pasiryžusi nutraukti santykius su "ašimi", bet nieko konkretaus negalima patirti.

Pasitraukė finansų, teisingumo ir viešųjų darbų ministeriai.

Kruppo plieno dirbtuvės išgriautos

LONDONAS, spal. 13 d. — Essene buvusios Kruppo plieno dirbtuvės visiškai išgriautos, šiandien pareiškė britų aviacijos ministeris Sinclair.

Britų aviacija penkis kartus puolė Kruppo dirbtuves. Paskutinį kartą Essene išmesta tiek

Kovojančių Armijų Vadai

Kairėj gen. Eisenhower, kuris vadovauja sąjungininkų armijai Viduržemių juroje. Vidury marš. Badoglio, kuris Italijos vardu paskelbė karą Vokietijai. Dešinė A. Hitleris, vokiečių karo jėgų vyriausiasis viršininkas.

bombų, kiek naciai išmetė sunkiausio Londono bombardavimo metu.

Priešlėktuvinės nacių patrankos pradėjo gynybą, bet vėliau jos jau nustojo veiksmas. Vokiečiai negali atstatyti Kruppo fabriku.

Sąjungininkų karininkai Balkanuose

STOCKHOLMAS, Švedija, spal. 13 d. — 200 sąjungininkų karininkų padeda Balkanų kovotojams pasiruošti invazijai, tvirtina iš Kairo grįžę švedų korespondentai.

Balkanuose veikiančių karininkų tarpe yra labai patyrusių kariškių, vienas jų buvo britų karo atache vienoje Balkanų valstybėje.

Karininkai ryšiams palaikyti veikia ne tik partizanų lyderio Tito grupėse, bet ir kftuose daliniuose.

Sąjungininkai eina prie Madango

SAJ. ŠTABAS PACIFIKE, spalių 13 d. — Australijos ir Amerikos kareiviai veržiasi artyn prie Madango, šiandien paskelbė štabas.

Vakar japonai bandė pastoti sąjungininkams kelią, bet 400 mikado kareivių buvo užmušti kovos lauke.

Uria srityje japonai bandė sukliudyti prie Madango žengiančią australiečių koloną, bet buvo sumušti ir priversti pasitraukti.

Baus už skraidymą be bilieto

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Atstovų rūmų komitetas persiūstas įstatymo projektas, kuris siūlo bausti kiekvieną be bilieto ir leidimo skrendantį asmenį.

Įstatymas baus nusikaltėlius iki 1,000 dolerių baudos arba ištisus metus kalėjimo.

Senatas jau priėmė šį įstatymo projektą, dabar atstovų rumai privalo pasisakyti.

Atstovai klausinėja dėl popieriaus

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Atstovų rūmų komitetas klausinėja liudininkus dėl popieriaus paskirstymo ir stoko.

Elbert Antrim, Chicagos Tribuno atstovas, pareiškė, jog popieriaus paskirstymas daromas

SENATORIŲ GRUPĖ SIULO REZOLIUCIJĄ DEL TARPTAUTINĖS TAIKOS

Švedų korespondentai patyrė, kad Serbijoj nacių teroristai išžudė 10,000 jugoslavų

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Senato užsienio reikalų pagalbinis komitetas 7 balsais prieš 1 priėmė rezoliuciją, kuri pataria senatui tuojau pasisakyti dėl tarptautinės taikos palaikymo.

Rezoliucija siūlo sąjunginėms valstybėms bendromis jėgomis kovoti, kol priešas bus visiškai sumuštas.

Taip pat pataria kovojusioms valstybėms sudaryti tarptautinę organizaciją taikai palaikyti.

Naciai išžudė 10,000 jugoslavų

ŠTOKHOLMAS, Švedija, spal. 13 d. — Švedijos "Social Demokraten" laikraščio korespondentai turėjo progos patirti, jog naciai išžudė 10,000 jugoslavų.

Vokiečių teroristai padarė nepaprastai dideles skerdynes Backa miestelyje 1942 metais sausio mėnesį.

Laikraščio korespondentas neseniai grįžo iš Vengrijos.

Baus už skraidymą be bilieto

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Atstovų rūmų komitetas persiūstas įstatymo projektas, kuris siūlo bausti kiekvieną be bilieto ir leidimo skrendantį asmenį.

Įstatymas baus nusikaltėlius iki 1,000 dolerių baudos arba ištisus metus kalėjimo.

Senatas jau priėmė šį įstatymo projektą, dabar atstovų rumai privalo pasisakyti.

Atstovai klausinėja dėl popieriaus

WASHINGTON, D. C., spal. 13 d. — Atstovų rūmų komitetas klausinėja liudininkus dėl popieriaus paskirstymo ir stoko.

Elbert Antrim, Chicagos Tribuno atstovas, pareiškė, jog popieriaus paskirstymas daromas

neteisingai. Komitetui padarė pareiškimus Hearsto laikraščio atstovas, darbo jėgos tvarkytojas Paul McNutt, Karo Informacijos Įstaigos tvarkytojas Elmer Davis ir kiti.

Prancuzai skaito slaptą spaudą

ALŽIRAS, Alžirija, spalių 13 d. — Prancuzijoj 8 milijonai gyventojų kasdien skaito slaptai spausdinamą spaudą, paskelbė prancuzų vidaus reikalų komisaras.

Socialistų mėnesinis žurnalas "Populaire" turi 25,000 nuolatinių skaitytojų.

Anglių kasyklas atiduoda savininkams

WASHINGTON, D. C., sp. 13 d. — 1,700 anglių kasyklų jau vėl perduoda savininkams, vakar pareiškė vidaus sekretorius Ickes.

Anglių gamyba privalo padidėti, todėl geriausia tatau pasiekti tikta pasirašius sutartį su angliakasių unija, pareiškė Ickes.

Tariasi dėl angliakasių unijos

BOSTON, Mass., spalių 13 d. — AFL konvencija šiandien svarsto John Lewis vadovaujamos angliakasių unijos likimą.

Lewis prašo priimti šią uniją atgal ir AFL, kurią jis apleido 1935 metais.

Kelios darbininkų unijos pakėlė balsą prieš John Lewis. bet šiandien jau eina ginčai apie priėmimo galimybes.

Vokiečiai isakė Vichy propagandos ministerijai mažiau kalbėti apie įvykius Italijoje.

Mussolini pasirašė dekretą, kuris įsako buvusiems italų lakunams vėl grįžti karo tarnybon.

Anglijos karalius suteikė Amerikos gen. Ira Eaker bajoro titulą.

MASKVOS KONFERENCIJA NESVARSTYS SIENŲ KLAUSIMŲ, SAKO "PRAVDA"

Vokiečiai traukiasi iš Kievo ir Gomelio, tvirtina sovietų laikraščiai

MASKVA, Rusija, spal. 13 d. — Maskvoje vyksiančioje trijų valstybių konferencijoj nebus svarstomas sienų arba Pabaltio valstybių buities klausimas, šiandien paskelbė Maskvos komunistų dienraštis "Pravda". Svarbiausiais konferencijos dienotvarkės punktais bus antro fronto reikalas ir visiškias Hitlerio sumušimas.

Visi privalo žinoti, prideda "Pravda", kad konferencijoj negalima svarstyti sovietų sienų klausimo, kaip, pavyzdžiui, negalima svarstyti J.A.Valstybių sienų arba Kalifornijos buities klausimo.

"Pravda" pirmą kartą oficialiai paskelbė, jog J.A.Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Sovietų Rusijos užsienio ministerių konferencija vyks Maskvoje.

Rusų dienraštis pareiškė įsitikinimo, jog Amerikos delegacijai vadovausias užsienio departamento sekretorius Cordell Hull.

Londonas paskelbė, kad britų delegacijai vadovaus užsienio reikalų ministeris Anthony Eden.

Vokiečių armija apleidžia Kieva

MASKVA, Rusija, spal. 13 d. — Raudonoji armija randausi tikrai dviejų mylių atstumuje nuo Kievo, šiandien paskelbė sovietų laikraščiai.

Vokiečiai traukia savo kariuomenės dalinius iš Ukrainos sostinės, prideda "Izvestija". Laikraštis tvirtina, kad didžiausioji nacių dalis jau evakuavo Kieva.

Pačiame Kieve sukelti didžiausi gaisrai. Liepsnoja Kievo elektros jėgainės ir pagarsėjęs vienuolynas Peščerskaja Lavra.

Vokiečiai skundžiasi, kad Lenkijos teritorijoj sabotaznininkai degina daržines, tvartus ir gyventojų trobas (ONA).

Užsienio departamentas paneigė žinias esą sekr. Hull pravaziavo pro Natalį.

Praeitą pavasarį gen. Michailovičius kariuomenė kovų metu neteko 20,000 kareivių, tvirtina jugoslavų pulkininkas (ONA).

Argentina ir Čilė ruošiasi sudaryti kultūrinį paktą demokratiškai tvarkai sustiprinti.

Paskutinis Maskvos pranešimas sako, jog Kievo fronte rusai užėmė kelias svarbias pozicijas.

Belgai, olandai susitarė dėl pinigų

LONDONAS, spalių 13 d. — Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo valdžios susitarė dėl pinigų keitimo, šiandien paskelbė šios valdžios.

Manoma, kad karui pasibaigus šios trys valstybės sudarys kelias draugiškumo sutartis.

Tikimasi visiškai panaikinti vizas, subendrinti muitus ir sutvarkyti pinigų pasikeitimą.

Japonų diplomatas apleido Makva

NEW YORK, N. Y., spal. 13 d. — Tokijo radijas šiandien paskelbė, kad pirmas japonų ambasados sekretorius Maskvoje valstybės reikalais išvažiavo į Japoniją.

Italų maršalas Graziani, kuris prarado Lybiją, atvykę į Hitlerio štabą tartis dėl tolimesnių karo veiksmų.

Vokiečiai skundžiasi, kad Lenkijos teritorijoj sabotaznininkai degina daržines, tvartus ir gyventojų trobas (ONA).

Užsienio departamentas paneigė žinias esą sekr. Hull pravaziavo pro Natalį.

Praeitą pavasarį gen. Michailovičius kariuomenė kovų metu neteko 20,000 kareivių, tvirtina jugoslavų pulkininkas (ONA).

Argentina ir Čilė ruošiasi sudaryti kultūrinį paktą demokratiškai tvarkai sustiprinti.

Paskutinis Maskvos pranešimas sako, jog Kievo fronte rusai užėmė kelias svarbias pozicijas.

Vėsesnis. Saulė teka — 7:02; leidžiasi — 7:12.

Vėliausios Naujienos

— Sąjungininkų lakunai išmetė 350 tonų sprogstamos medžiagos Rabaul bazėj, paskelbė štabas. Lakunams pavyko sunaikinti 177 japonų lėktuvus. Tokijo pripažįsta, jog Rabaul smarkiai nukentėjo.

— Trys japonų kolonos pradėjo veržtis į Junan provinciją. Kiniečiams pavyko sulaukyti dvi kolonas, bet trečioji veržiasi Kinijos gilumon.

— Sovietų kariuomenė pralaužė vokiečių frontą ir įsiveržė į Melitopolį, skelbia Maskvos radijas.

— Jugoslavijos partizanai apsupo Zagrebą iš visų pusių.

— AFL konvencija įgaliojo unijos vykdomajį komitetą susitarti su John Lewis dėl galutinų angliakasių unijos priėmimo sąlygų.

— Molotovas informavo Amerikos ir britų valdžias apie sovietų ir lenkų santykius. Molotovas sako, kad sovietai pageidauja atnaujinti santykius su lenkais.

— Badoglio karo jėgos gaus karo medžiagos iš sąjungininkų karui vesti.

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija. Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117 VALDYBA: K. KAIRIS, prezidentas; K. AUGUSTAS, išdėstytojas; P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas; K. P. DEVEIKIS, trustis; V. MANKUS, sekretorius; P. MILLER, finansų sekretorius; DR. MONTVIDAS, Dr-jos Doktoras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS NAUJOJE VIETOJE

SUSIRINKIMAS ĮVYKS SPALIŲ 15 d. ADRESU 2403 W. NORTH AVE.

Kaip jau buvo pranešta, Chicago Lietuvos Draugijos susirinkimas bus laikomas naujoje vietoje, butent, 2403 W. North Ave. (North West salėje, ant trečių lubų). Susirinkimą teko kelti į naują vietą dėl to, kad senoji svetainė užsidarė.

Išidėkite: Chicago Lietuvos Draugijos susirinkimas įvyks spalį 15 d., atseit kitą penktadienį. Prasidės 8 val. vakaro. Tai bus priešmetinis susirinkimas ir kaip tokiam reikės nominuoti kandidatus į valdybą.

LIETUVIŲ KULTūros DRAUGIŲ KONFERENCIJA

Lietuvių Kultūros Draugijų metinė konferencija įvyks spalį 31 d. Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3131 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kultūros draugijos (Chicago Lietuvos Draugijos skyriai) yra prašomi prisijungti delegatams.

Delegatai gali būti renkami (vienas nuo skyriaus, jei turi ne daugiau 50 narių; ir po vieną nuo kės 50 narių). Be to, kiekvienas valdybos narys yra laikomas delegatu ir konferencijoje turi sprendžiamą balsą.

Kultūros draugijos yra prašomos prisijungti kiek galima daugiau delegatų.

Konferencija prasidės 1 val. po pietų Lietuvos Auditorijos žemutinėje svetainėje. O data — spalį 31 d.

Vyručiai, Moterims Neišsimeluosite

Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugija ir Choras rengia iškilmes atžymėjimui draugijos penkių metų gyvavimo. Parengimas įvyks spalio 24 d. Dariaus-Gireno svetainėje, 4116 S. Western avenue. Pradžią 3:30 val. popiet.

Draugijos choras tam tikslui suvaidins trijų veiksmų juokingą komediją, užvardintą "Moterims Neišsimeluosite".

Choro vaidintojai šiam vaidinimui daug pastangų deda ir jau kiekvienas savo roles išmoko gan gerai. Tat reikia tikėtis, kad vaidinimas vyks gerai.

Todėl nepraleiskite šią progą ir pamatykite gražų spektaklį "Moterims neišsimeluosite". Musų parama suvalkiečiams suteiks daug pasiryžimo ateities darbui.

Po vaidinimo bus koncertinė dalis. Draugijos choras sudainuos keletą lietuvių liaudies dainų, vadovaujant p-lei J. Stanišui.

Dar \$1000 Karo Laimėjimui

Chicago Lietuvos Tautiškų Kapinių trustisai praitame nauvo mėnesiniame susirinkime sutarė dar pirkti karo bonų už tukstantį dolerių. Taigi dabar Chicago Lietuvos Tautiškų Kapinės jau turi pirkusios karo bonų už \$5,500.00 ir yra aukavusios Raudonajam Kryžiui \$150.00. Bet reikia manyti, kad Lietuvos Tautiškų Kapinės laikui bėgant ir daugiau prisidės prie karo laimėjimo. Taigi Lietuvos Tautiškų Kapinės naudą neša ne tik žmonijai, bet ir valdžiai.

Liudėsio valandoj Tautiškose Kapinėse gaunama gražus ir labai prieinamas patarnavimas, taipgi biednesniem suteikiama vieta už sumažintą kainą ir net kitiem veltui. Todėl, nežiurint kad kapinės be jokio išnaudojimo patarnauja liudėsio valandoj, betgi lankytojai kapinių visi mato, kad kapinės yra gražiai išpuoštos, kad visiems yra malonu aplankyti tą tylų miestą. Net svetimtaučiai, kuriems tenka atlankyti, jomis gerčias. Reikia dar priminti, kad Chi-

cagos Lietuvos Tautiškų Kapinės nėra keno nors pelningas biznis, bet priklauso visiems lotų savininkams, kurie jau yra pasipirkę lotus, ir jos yra tvarkomos kooperatiškai per lotų savininkų išrinktus trustisus. Todėl patartina apsirupinti Tautiškose Kapinėse rojaus sklypą, kada ateis laikas atskirti iš gyvųjų tarpo. Nežiurint, kad to niekas nenori, bet žinosi kame bus amžinas poilsis. O lotas galima įsigyti labai prieinamai, dagi lengvais išmokėjimais. — X. š.

P-nia Aldona Grigonytė-Larlee Lankosi Chicagoj

Ponia Aldona Grigonytė-Larlee, ir jos vyras, kapitonas Wilmot Larlee, lankosi Chicagoje pas ponios Larlee motiną, Petronėlę Grigoniene, 3322 Union Ave.

P-lė Grigonytė praeity buvo žymi Chicago lietuvų dainininkė, dainuodavo dažnai parengimuose ir per radiją. Ji išėjo už vyro praėjusio kovo mėnesį. Pastaruoju laiku gyveno Englewood, New Jersey, kur netoli armijos stovykloje tarnauja jos vyras.

Kapitonas ir ponia Larlee Chicagoj pasiliks tik iki šios savaitės galo ir grįš vėl į New Jersey.

Nitti Paliktas Tur-tas Siekia \$74,490

Prieš kurį laiką nusižudė Chicagoj paskilbęs gengsteris Frank Nitti. Dabar Probacijos Teismui pavestas užkorduoti jo palikimas, kuris siekia \$74,490.

Metinės Mirties Sukaktuvės

JONAS POSKUS gyveno 920 West 35th Place

Persikyrė su šino pasauliu 14 d. spalio mėn., 1942 h., sulaukęs pusės amžiaus; gimęs Iguvos parap., Dulincikių kaime, šakių apskr. Paliko dideliame nuliudime moterį Agota, po tėvais Oriutkę, dukterį Marthą, broį Juozapą ir kitas gimines ir draugus. Lietuvoje paliko broį, seserį, pusbroį ir gimines.

Mes tavęs, musų brangusis, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave atvyksim. Lauk mus atkeliaujant!

Nuliudę lieka: Moteris, Duktė, Brolis, Pusbrolis ir Giminės

Parengimas Įvyko

Tėvų Marijonų Bendradarbių 10 skyrius turėjo parengimą spalio 10 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Programą išpildė Suvalkiečių Mišrus Choras vadovybėje Mrs. Anna Metrick. Buvo suvaidintas veikalukas "Juozo Kelnės", pridaras daug juokų. Po to Raudonojo Kryžiaus vieno narės sudainavo tris dainas vadovybėje p. A. Prociaus. Suvalkiečių Mišrus Choro nariai išpildė juokingą dialogą "Raulas įmasi pilietybės popierius". Dialogas visus prajuokino. Suvalkiečių Mišrus Choras sudainavo net septynis lietuviškas daineles. Programa buvo labai įvairi ir žavėjanti.

Rengia gražų vakarą

Suvalkiečių Mišrus Choras, kuris dainuoja iš W.G.E.S. radio stoties pirmadienio vakarais 7 valandą, rengia labai gražų vakarą. Jis stato scenoje veikalą "Kuprotas Oželis" lapkričio 21 dieną Lietuvos Auditorijoje, 3138 So. Halsted st.

Klaidos atitaisymas

Naujųjų praėjusio šeštadienio laidoje buvo pasakyta, kad Suvalkiečių Mišrus Choras rengia vakarą lapkričio 12 d., o turėjo būti pasakyta, kad rengia vakarą sekmadienį, lapkričio 21 dieną. Už tai atsiprašau choro, nors ne iš mano pusės klaida įvyko.

B. Barniškis.

Vienų Metų Mirties Sukaktis

SYLVESTER D. BEINER

Jau sukako lygiai metai, bet rodos lyg kad vakar kai negalėtingoji mirtis dar ne-laiku pakirto Silvestro gyvybę ir atskyrė mylimą sunų iš musų tarpo nuo savo mylimųjų tėvų ir giminių. Jis mirė spalio 13 d. 1942, tapo palaidotas spalio 19 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Liudnai atminčiai musų brangus sunas bus laikomos Šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčioj 15 d. spalio, 1943 m. 8 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Tebuna tau, Sylvestrai, ramus ir lengvas atilsys tose šventose kapinėse, o mums gi pasilieka skaudžiai liudna atmintis netekus mylimo sunaus.

Nuliudę: Motina, Tėvas, Teta, Pusbrolis ir Giminės

MAKE EVERY PAYDAY BOND DAY

ŠVĖS AUKSINIŲ JUBILIEJŲ, 50 METŲ SUKAKTĮ

LAPKRIČIO 14 DIENĄ 1943 METŲ

Simano Daukanto Draugija turėjo mėnesinį susirinkimą spalio 3 dieną Lietuvos Auditorijoje. Pirmininkui atidarius susirinkimą ir apsvačius būgančius reikalus draugijos, prieita raportas komisijos surengimui paminėjimo 50 metų sukaktuvės, kaip draugija gyvuoja. Komisija arba valdyboje nariai raportavo, jogei darbuojasi kiek galima geriausia prisirengti. Nariams laiška išsiuntinėta su pakvietimu į parengimą, kuris atsisus lapkričio 14 dieną Lietuvos Auditorijoje.

Taip jau renkama skelbimai iš narių biznierių ir šiaip gerširdžių biznierių, kurie nuoširdžiai pasižada pagelbėti draugijai kiek galima. Nutarta duoti garbės dovanas nariams, kurie neėmė pašalpos per tam tikrą laiką iš draugijos.

Noriu priminti visuomenę, jogei draugiją priimame nariais nuo 18 iki 45 metų amžiaus, kaip vyrus, taip moteris, bet Aukstinio Jubiliejaus proga yra nutarta priimti iki 50 metų amžiaus pagal sumažintą įstojo mokestį, kurie atsilankys į parengimą ir išpildys aplikaciją.

Nariai, kurie negavote laiškų

su pakvietimu, pridukite savo tikrą antrašą, nes yra nekurių laiškų sugrįžę iš priežasties negero antrašo.

— P. K., sekr.

Leiten. D. Bložis Pralaimėjo Lenktynes su Garniu

CHICAGO LAWN. — Praėjusį trečiadienį, spalio 6 d., ponia Izabela Bložienė išvažiavo į Englewood ligoninę ir pasiuntė telegramą leitenantui D. Bložiui, kad pasiskubintų parvažiuoti į Chicago, kol dar garnis yra neatlankė. Tačiau veltui buvo paraginimas. Nors D. Bložis ir skubinosi, bet garnys pasirodė greitesnis už jį.

Leitenantas Bložis, parvažiauvęs, rado jau atskridusį garnį ir palikusį devynių svary dukterį, kuriai duota vardas Diana.

Motina ir duktė tarpsta gan gerai ir už dienos-kitos ketina sugrįžti namo, o leitenantas Bložis po savaitės atostogų grįžta vėl savo pareigoms.

— Kaimynas.

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ 13 Wardo mėnesinis susirinkimas bus spalio 14 d. 8 val. vakare., 6820 S. Washtenaw ave. Seni ir nauji nariai esate kviečiami atsilankyti. J. A. Vilkišius

Biblijos Studentų Paskaitos

Kalbės F. Zavista temoje: "Noaka ir Lota dienos". Ir ka juos atšalino ant musų dabartinių dienų, Ketverge, Spalio (October) 14-tą d., 7:30 val. vakare 1943 m., Lietuvos Liudėsio Svetainėje, So. 49th Ct. ir 14-ta gatvė, Cicero, Ill.

Kviečiam visus geros valios lietuvius atsilankyti ir išgirsti svarbias pranašystes aiškinant. Nes tas nieko nekainos, ir rinkliavos nebus.

Rengia Biblijos Studentai.

LOVEIKIS Stunčiam Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA Gėles Mylimiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuosiams, mams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

Chicago Draugijų, Kliubų Valdybos 1943 Metams

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB 12 WARDŲ VALDYBA 1943 METAMS: J. Yuška—pirmininkas, 7138 So. Rockwell St.; N. Klimas—pirmininkas, 4516 S. California Ave. Paul J. Petratis—nutar. rašt., 812 W. 33rd St.; L. S. Dągis—fin. rašt., 2902 W. Pershing Rd.; A. Kvedaras—kontr. rašt., 4246 S. Maplewood Avenue; Rose Litvinas—kasos glob., 4428 So. Western Ave.; J. Mikšis—kasierius, 3990 Archer Ave.; J. Balciūtis—maršalka, 2880 W. 40th St.; Dr. kvotejas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; Kontrolės komisija: K. Adomonis, F. Jakavičia, F. Seiver, J. Balnis, Gust Green. Susirinkimai atšalima kiekvieno mėnesio trečią (3) sekmadienį. I klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

PALAIMINTOS LIETUVOS DRJOS VALDYBA 1943 METAMS: Pirm. J. Jacka, 6504 So. Rockwell St., Republic 7929; Vice-pirmininkas Frank Bakutis, 2603 W. 69th St., Hemlock 4638; Rašt. Lucille S. Dągis, 2902 W. Pershing Road, Lafayette 8120; Izdiniškas Thomas S. Jalis, 3430 S. Morgan St., Yards 4933; Fin. rašt. Frank A. Mikšis, 4917 So. Komensky Ave., Lafayette 5211; Kasos Globėjas Frank Sherpetis; Kontr. Rašt. Frank Margevičia; Maršalka Vincas Balsis. Susirinkimai laikomi kas antrą trečiadienį kaip 7:30 val. vakaro Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRU IR MOTERŲ PAŠALPINO KLUBŲ VALDYBA 1943 METAMS: Pirm.—George Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Pirm. pagalb. —Jonas Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Finansų rašt.—C. Katalo, 4676 W. End Ave.; Nutar. rašt.—M. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Kasierius—J. M. Bruchas, 4029 W. Polk St.; Kontrolės rašt.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasos globėjai: M. Davidonis ir A. Karoblis; Maršalka — K. Vertelka. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 West 5th Avenue.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBŲ VALDYBA 1943 METAMS: Pirm. C. Kairis, 3081 N. Parkside Ave., Phone Berkshire 7400; Vice pirm. M. Cepul, 3227 Le Moyne St., ph. Spaulding 7903; Prot. rašt. —Anton Lungevicz, 1814 Wabansia Ave., phone Humboldt 2285; Fin. sekr. Stanley Buneckis, 3327 Le Moyne St., phone Spaulding 7903; Kasierius Mike Paperius, 1701 N. Pulaski Rd., phone Albany 9236; Maršalka Anton Kuprevicz, 1502 N. Washtenaw Ave. Mitingai atšalima 3 trečiad. Grigaičio svet., 3800 Armitage Ave.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

KASTANTAS BUDVETIS gyveno 4305 S. Wood st. Mirė spalio 12 d. 5:30 val. vak. 1943 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Tauragės apskrity, šviečkos par., Budvicių kaime. Amerikoj išgyveno 30 metų. Paliko nuliudime broį Albertą, seserį Ursulę, švogerį Adolph Gerlaucius ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kunas yra Eudeikio kaplyčioj, 4635 S. Hermitage ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 16 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldų bus nuliudėtas į Šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Kastanto Budvečio gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudę lieka: Brolis, Sesuo, Švogeris ir Giminės. Laidotuvų direktorius J. F. Eudeikis, tel. Yards 1742.

MARTINAS DOMBROUSKAS Mirė spalio 13 d. 12:45 v. ryto, 1943 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr. iš Joniškių. Paliko nuliudę: moteris Marijona, po pirmu vyru Valantienė, 2 podukras, Magdaleną ir Oną, ir žentai ir posūnis Juozapas ir marčia, švogerka Ona Sašuskiene ir jos šeima ir daug kitų giminių. Kunas pasarvotas Lachawicz koplyčioj, 10756 S. Michigan ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 16 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Visu šventųjų parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldų bus nuliudėtas į Šv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Martino Dombrouskos gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudę lieka: Moteris, Podukros ir kitos giminės. Laidotuvų direktorius Lachawicz ir Sunai, tel. Canal 2515 arba Pullman 1271.

4 Metų Mirties Sukaktuvės ANTANINA STRAZDAS-DROZD Po tėvais Gavenaitė Persikyrė su šino pasauliu spalio 14 d. 1939 m., sulaukęs 45 metų amžiaus. Jau 4 metai prabėgo, kai musų mylima žmona ir motinėle mirė, o musų skausmas širdyse dar tebėra. Musų mylimiausia žmona ir motinėle atsisikyrė nuo musų, o jos malonus balsas dar vis skamba musų ausyse; jos vieta musų namuose tuščia, kurios niekas negalės užpildyti, bet mes tikime kada nors pasimatysime su savo žmona ir motinėle. Liudnai atminčiai musų brangios moters ir motinėčės bus laikomos Šv. Mišios Šv. Jurgio parap. bažnyčioje spalio mėn. 19 d. 1943 m. 7 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas. Mylėjau tave ir mylėsiu, Kol manęs žemė neužkas. Sparnotoms mintimis atlieksiu, Gal mano širdis tave ras. Ir tavęs niekad neužmiršiu, Jog dusia mano čia paliks, Tegul iš meilės ir numirsiu. Miręs dėl meilės, Dievui tiks... Išsėkis, musų mylima, šios šalies žemelej bet mes tavęs nesulauksime; lauk mus pas taves ateinant. Nuliudę liekam: Vyras Jonas, Sunus Jonas, Vytautas (U. S. Army), Antanas ir Raymondas, 2 Marčios, Anukai, Seserys, Broliai ir kiti Giminės.

ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave. Telefonas GROVEHILL 0142 KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ Visi Tel. YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4332-34 S. California Avenue Telefonas LAFAYETTE 0727 Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE Klauskite musų radio programos pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8-12 stoties WGES (1390 kilo.) Su POVILU SALTIMERU

Laidotuvų Direktorai NARIAI Chicago, Lietuvių Direktorių Asociacijos Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE P. J. RIDIKAS 3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDS 1419 I. J. ZOLP 1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781 MAŽEIKAS 3319 LITUANICA AVENUE EVANAUSKAS 3319 LITUANICA AVENUE Phones YARDS 1138-1139 LACHAWICZ IR SUNUS PHONES: CANAL 9515 COMM. 5765 PULLMAN 1270 2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE. L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908 J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

Garsinkitės "N-nose"

TORONTO LIETUVIŲ ŽINIAI

TORONTO, Ont. — Šiuo metu pranešama, kad sekmadienį, spalio 17 dieną, 2 val. po pietų, įvyksta Kanados Lietuvių Tarybos Toronto Skyriaus mėnesinis susirinkimas.

Visi nariai ir prijaunantieji Tarybos veiklai lietuviai maloniai prašomi atsilankyti.

Apie tą laiką tikimasi sulaukti viešnios iš Chicagos, p-lės S. Pipiraitės asmeny. Panelė Pipiraitė kaip gabi literatė ir širdinga Lietuvos ir lietuvių reikalų gynėja gal neatsisakys atsilankyti į mūsų susirinkimą ir pasidalinti savo mintimis su mumis. Todėl visi ateikime, tikėdamiesi, kad ir viešnia ten bus.

K.L.T.T. Skyriaus korespondentė

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Mrs. Collin Kelly rengiasi tekėti

LOS ANGELES, Cal., spal. 12 d. — Mrs. Collin Kelly, pirmo šio karo didvyrio kap. Kelly našlė, rengiasi ištėkėti už laivyno karininko Pedlow.

Kapitonas Kelly žuvo jūros laivyno ir aviacijos mušyje pirmomis kovų dienomis.

Vėliau Mrs. Kelly važinėjo po kraštą Raudonojo Kryžiaus parengimuose.

Nebereikalus Pečių Pakeitimo

Prieš kurį laiką valdžia vykdė programą, kurios tikslas buvo skatinti gyventojus pakeisti aliejinius pečius į anglinius. Dabar Oil Heat Institute konvencijoje, Chicagijoje, pranešta, jogei pastaruoju metu nebedaroma spaudimo pakeisti pečius.

Studentų Uždarbiai Pakilo

Frank S. Endicott, Northwestern Universiteto atstovas, praneša, kad šio universiteto studentų uždarbiai pernai metų vasarą siekė \$250,000; čia priskaitomi taipgi kiti uždarbiai, kuriuos universiteto studentai dirba besimokindami.

Gi metai prieš tai visa tokių studentų uždarbių suma siekė tik \$140,000.

R. Endrius

PASKUI DINOZAURUS Į MONGOLIJĄ

(Tęsinys)

Pakuojamąją gi medžiagą mes gaudavome iš mūsų... kupranugarų, Mongoliški kupranugariai žiemą apauga ilgais plaukais. Kai užėina šiltas metų laikas, šie plaukai krinta nuo jų pluoštais. Tuos plaukus mes ir nuimdavome nuo kupranugarų, kai kraunant į dėzes iškasenas prirėkdavo minkštos medžiagos. Aš manau kad pakavimui geresnės už šiuos plaukus medžiagos ir buti negali. Kadangi oras ėjo vis šiltyn, tai ir plaukų mes kaskart vis daugiau galėdavome gauti. Bet juos nuimti reikdavo labai atsargiai, nes kupranugaris, nežinurint jo didumo, yra gan jautrus gyvulys, ir jeigu jo plaukai nuimami dideliu kiekiu per anksti, jis greitai persąla ir pradeda gailiai čiudėti; iš jo akių tada bėga ašaros.

Negaliu nesustoti ties šiuo nuostabių gyvulių. Juo daugiau aš stebiu kupranugarį, juo jis man atrodo nepaprastesnis. Žinoma — jis ne mūsų amžiaus vaikas, o pleistoceno palaikai. Paniekinamai purkštaudamas jis praeina pro geriausios žolės ganyklas ir nudilbina į dykumą pasmaguriantį dygiomis druskažolėmis bei kitais augalais, kurie, atrodo, jokiam kitam gyvuliui netinka. Jis gailiai rėkia, kai jį apkrauna arba nukrauna, kai priverčia gultis arba keltis. Kai aš matau bėgantį jį lyguma, visuomet prisimenu profesoriaus Charlo Berkei žodžius: "Kupranugaris susideda iš daugelio dalių". Jis nuostabiai pritaikytas dykumai, ir joks kitas gyvulys negalėtų užimti jo vietos Mongolijoje!

Prieš apleidamas stovyklą, aš ir Morrisas nuvažiuavome į Gurban-Saikano. Tai buvo rugpiučio mėn. 10 dieną. Aš niekada nepamiršiu tos keistos miglos, kuri kabėjo virš dykumos tą dieną. Prieš metus Morrisas ir Berkejus ištyrė vakarinę Gurban-Saikano dalį keliaudami kupranugariais. Tačiau jie nebuvo nuvykę nei į vakarus, nei į šiaurę nuo jo. Čia mums teko pamatyti nuostabius laukinius Mongolijos gyvenimo reiškinys — didžiausią antilopių bandą, kurią aš mačiau pirmą kartą savo gyvenime. Visas horizontas atrodo judanti geltonų kunų ir išlenktų kaklų linija. Kai mes automobiliu privažiavome prie jų, banda pasidalijo į patinų, patelių ir teliukų grupes.

Tukstančiai tukstančių prabėgo jų pro mus; sustodavo, smalsiai pasižiūrėdavo į automobilį ir greit bėgdavo į saugesnę vietą. Niekur, išskyrus Afriką, nesusiurenka toks laukinių gyvulių skaičius vienoj vietoj. Mes manėme turį prieš save šešis tukstančius gyvulių, bet jų buvo nepalyginamai daugiau, nes judanti geltona masė buvo daug didesnė, negu kada mes galėjome aprėpti žvilgsniu. Antilopės ganėsi turtingose Gurban-Saikano ganyklose, kur kalnų uolienoj susirenka didelis drėgmės kiekis. Tai buvo trumpauodegiai gyvuliai, kurių veisiasi žiūčiote lygumose. Į tokias bandas, matyt, jie sūsi buria tik pavasarį ir rudenį, nes man dažnai tekdavo matyti 2000—3000 patelių bandas birželio mėn. pradžioj, prieš pat vaikų gimdymą.

Ilgauodegės antilopės, kurios yra tikrieji dykumos gyvuliai, aš manau, niekuomet nesusiurenka į tokias dideles bandas. Gal but, tai galima išaiškinti dykumos gyvenimo sąvotiškumais, nes sausose srityse diegliam gyvulių skaičiui nepakaktų pašaro.

Savo stovyklą mes buvome pasirengę palikti rugpiučio mėn. 12 dieną. Nors mes čia praleidome penkis savaites, bet vis dar rasdavome dinosauro liekanų, ir kiekvienas egzempliorius atrodė geresnis už ankščiau atrastąjį. Kaip tik tada, kai jau rengėmės išvykti, Kerzonas rado dar vieną puikų egzempliorių. Jo kojos buvo suilenktos šokiui, kurį jis rengėsi padaryti prieš dešimt milijonų metų. Tai buvo per daug įdomus egzempliorius, kad jo nepaimtume. Nors aš ir skubinau išvykti, tačiau palaukiau, kol Kerzonas paėms kaulus. Kiti treji, Olseno rasti, griaučiai taip ir liko vietoje. Šioj vietoj mes prisikrovėme 60 dežių iškasenų, apie 5 tonas svorio. Šią kolekciją sudarė 70 kaukuolių, 14 griaučių ir 25 dinosauro kiaušiniai, pirmą kartą pasirodę žmogaus akims.

Kada Grendžeris ir aš pažvelgėme į keistas pilis ir raudonų klotų bokštus, turėjome pripažinti, kad dykuma mums gausiai išmokėję savo skolą.

(G A L A S)

Traukiama Atsakomybėn Stambi Aliejaus Kompanija

Kainų Administracijos Ofisas išskelė bylą Arrow Petroleum kompanijai, 7419 Franklin street, Forest Parke (Chicagos apylinkėje). Valdžia kaltina kompaniją tuo, kad ji parupino kostumieriams kurenamą aliejų, neindama kuponų, kad ji vartojo aliejų savo reikalams, neatiduodama kuponų, ir kad ji pasilaikė nesuvertus kuponus.

Diskusuoja Trukuma Popierio Spaudai

Jau prieš kurį laiką buvo sumažintas kiekis popierio spaudai. Dabar vėl kalbama, kad netolimoj ateity kiekis bus sumažintas dar labiau.

Klausimai susiję su trukmu popierio nemažai dėmesio atrėpė į save Inland Daily Press Association ir Newspaper Advertising Executives Association suvažiavimuose Chicagoje.

Diskusijos sukasi apie reikalingą teisingesnį padalinimo popierio išteklių, apie sumažinimą sekmadienio laidų, apie trumpinimą žinių ir pranešimų, ir tp.

Monte Carlo Baletas

Natalie Krassovska

Aštuoniolikai perstatymų atvyksta į Chlegao išgarsėjęs Ballet Russe de Monte Carlo. Perstatymai prasidės spalio 15 d. Civic Opera House. Baletas išpildys keturis visai naujus ir chigagicčius nematytus veikalus.

Baleto sąstatai — 60 šokėjų, tarp kurių figuruoja tokios žvaigždės, kaip antai: Alexandra Danilova, Igor Youkevitch, Frederic Franklin, Natalie Krassovska, Ruthana Boris, Anna Istomina, Tatiana Granzeva, Leon Danielin ir kiti.

Iš naujų veikalų, kurie bus pirmą kartą Chicagijoje perstatyti, tenka paminėti "Raudonąją Aguoną", kurią sutaisė Igor Schwezoff; "Senąją Rusiją", "Etude" ir "The Cuckolds' Fair".

Baletas turi savo orkestrą, kuriam vadovauja Franz Allers. Jean Jazvinsky yra generalis režisierius.

Kaip jau buvo minėta, baletas prasidės spalio 15 d. su "Chopin Concerto", "Raudonoji Aguona" ir "Prince Igor". Šeštadienį po pietų bus perstatytas "The Nutcracker", "Rodeo" ir "Prince Igor". Vakare bus "Etude", "Igrouchki", "Raudonoji Aguona". Bus taip pat perstatymas ir sekmadienį po pietų, bet vakare bale-

BOLŠEVIKAI IŠEJO PRIEŠ FEDERALINĘ VALDŽIĄ

Tatai pasirodė Keistučio Klubo susirinkime, kuris įvyko spalio 3 dieną. Jie išardė susirinkimą, kur pardavinėjama Karo Bonai tikslu kogreičiau baigti karą su pilnu laimėjimu demokratijų pusėje.

Šis darbas buvo pradėtas prieš devynis mėnesius. Valdžios pastangomis, pasitarus su tam tikromis įstaigomis, sausio mėnesį pradėta pardavinėti Karo Bonai ir per tą laiką išparduota jų daugiau nei \$3,000 vertės. Nors ir buvo darbu trūkumo iš bolševikų pusės, nors jie stengėsi jam kenkti, vis gi negalėjo nieko padaryti ir darbas buvo tęsiamas.

Bet, matomai, tikslu užbėgti tam prakliniam darbu už akių, jie nusitarė padaryti triukšmą, išardyti susirinkimą. Tai jie padarė praėjusiame susirinkime. Dėl jų užsimojimo kenkti karo pastangoms bonų liko neparduota už keletą šimtų dolerių.

Viešai, žinia, bolševikai nenori arba bijo eiti prieš valdžią ir prieš karo pastangas. Taigi jie suka aplinkinius keliais, per organizacijas, taip kad jų purvinų darbų dėmė kristų ant organizacijų. Dėka to jie patys gali pasilikti lyg nuosaliai, lyg nekalti.

Aš manau, kad jau pertoli einama ir kad laikas atidengti visus jų darbelius. Tegul plačiau visuomenė pamatys, ką jie daro mūsų tautai, kuri yra pasiryžusi ir pasišventusi padėti pergaliai laimėti.

Tegul visuomenė pamatys, kas yra tie kurtiniai, kurie, palindę po skvernu lietuvių tautos, prisidengę lietuvių vardu, teršia lietuvius.

Taigi klausiu, ar mūsų val-

to nebus. Paskui, pradėdamas pirmadienį, perstatymai vyks kas vakarą, o šeštadienį ir sekmadienį (spalio 24) bus baletas po pietų ir vakare. Tikietai baletui jau dabar parsidavinėja.

dyba negalėtų kreiptis į tam tikrą įstaigą, pranešdama visus darbus: kiek trūkumų daro tas slaptas gaivalas, kuris griauina valdžios labai dirbamą darbą. Jeigu valdžia galėjo priėmti ir įtikinti valdžios atstovus, jogei Klubo parduoti bonai bus valdžios atsakomybėje ir tvarkomi tiksliai, tai aš manau, jogei valdžia turėtų dar pasidaruoti ir suvaldyti triukšmadarius. Tam tikrai įstaigai tie triukšmadariai turėtų pasi- aiškinti už savo darbus.

— Klubietis.

Reikia Darbininkų, Reikia Dainininkų

Karo našta slepia visus, kaip jaunus, taip ir senus. Visos išdirbystės ir įmonės pergyvena trukumą darbininkų, betgi yra palieštos ir kultūrinės organizacijos.

Štai kad ir Chicagos Lietuvių Vyrų Choras: nors ir su pertraukomis, bet jau jis įžengia į 35 m. Jis yra vienas seniausių Chorų, su kuriuo augo Chicagos lietuvių kultūrinis gyvenimas. Dėl karo ir jam tenka nemažai nukentėti. Dar prieš porą metų chore buvo skaitlingas senosios gvardijos bursys. Dabar gi turėjo gero kai suliesėt, nes daugelis yra užimtų apsigynimo darbais. Nors ir su gerais norais, bet darbo valandos pastoja kelį.

Kiti nuotikiai: O štai draugas Jakubka jau daugiau nei metus yra sunkios ligos kankinamas. Bet likusiems tenka darbas tęsti toliau. Jau rengiamasi prie parengimo, kuris įvyks nedėlio, gruodžio 5 dieną, Lietuvių Auditorijoje. Tad senieji meno veteranai kviečiami prisidėti prie Chicagos Lietuvių Vyrų Choro, kurio pamokos atsibuna kas nedėliu vieną dešimtą iki dvylikos valandos priešpie. Jokių įstoimo mokesčių nėra, tik reikia dailę mylinčių žmonių.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis ir visas miesto dalis. 3212 So. Halsted St. Šaukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA —IS STOTIES— W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirskite vėliausias žinlas muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

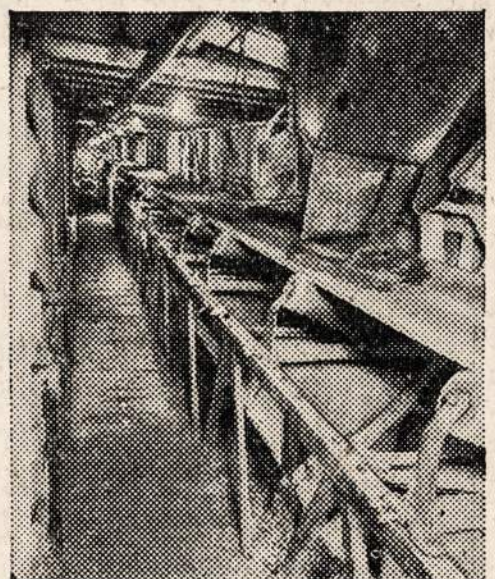
Didelės Karo Dirbtuvės pastatytos rekordo laiku

Amerikos karo produkcijos programe vienas iš nuveikimų Northern Illinois yra pabudavojimas didžiausių pasaulje karo dirbtuvių rekordiniu laiku. Konstrukcija visų šių didelių karo dirbtuvių tapo pagreitinta vartojant elektrika. Briliantiškos elektrikinės šviesos perkeitė tamsumą į šviesias statybai valandas. Eelektrika operuojami keltuvai, šilgos, cemento maišytuvai ir daugelis kitokių mašinu sutaupe laiką ir darbą. Taip, elektrikinė jėga yra jėga, kuri pagreitina statybą... jėga, kuri pagreitina produkciją... ir jėga pagreitintum pergalės. Elektrika Pagreitina Karo Produkciją

Elektrikinis apšvietimas padarė galimu dieną ir naktį dirbti šioje didelėje karo dirbtuvėje.

Čia matome vieną elektrikinių cemento maišytuvų specialiai padarytų šiam darbu.

Elektrikiniai gabentojai neša smėli, cementą ir akmenis į cemento maišytuvą.

Elektrikinė jėga lošia savo dalį supjaustydama lentas cementinėms formoms.

Elektrika tarnauja karui—neiekvokite jos!

COMMONWEALTH EDISON COMPANY Teikia Butiną Elektrikinę Jėgą Karo Produkcijai Chicagoje.

KODĖL KENTETI DĖL KOJŲ? D-RO Blaszynskio Gydulės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Mittelai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukamčios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY 5332 So. Long Avenue Telefonas PORTSMOUTH 9022 WEST VIRGINIA Sijotos \$9.35 STOKER COAL, Augštos rūšies, du sykiu plautas, Chemiškai priręgtos \$7.10 BLACK BAND LUMP \$10.95

Jei Kam Reikalingi Pinigai Duodam PASKOLAS ant Pirmų Morgičių UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ BE KOMIŠINO Patarnavimas Greitas ir Teisingas UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. and Mgr. 4192 Archer Avenue • Virginia 1141

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

APŽVALGA

MELAS APIE GEN. MICHAILOVIČĄ

Jugoslavijos vyriausybė ištrėmė, kaip praneša Overseas žinių agentūra iš Cairo, Egipto, pasmerkė, kaipo falsifikaciją, tariamą generolo Dražo Michailovičo laišką, kurio ištraukos buvo atspausdintos švedų laikraštyje "Dagens Nyheter". Tame laiške sakoma, kad Jugoslavijos patriotų vadās pareiškęs, jogei jo armija nekovošianti tol, kol sąjungininkų divizijos nebus išlaipintos Jugoslavijoje.

Nuneigdamą to laiško tikrumą, Jugoslavijos vyriausybė pareiškė:

"Jugoslavijos karo ministerio Michailovičo jėgos vykdė sabotazo aktus ir kovoja sumažintu mastu daugelyje vietų krašte, tuo pačiu laiku taupydama savo stiprybę ir darydama pasirušimus sąjungininkų įsiveržimui, kuriam prasidėjus, Michailovičo jėgos visu savo svoriu stovės į sąjungininkų pusę ir glaudžiausiu būdu kooperuos su jais".

Overseas žinių agentūra praneša, kad ir iš kitų, nuo Jugoslavijos vyriausybės nepriklausomų šaltinių, yra patirta, kad Michailovičo čekai veikia Homolje-Zhabari apygardoje, kur buvo užplutos geležinkelių linijos, nacių susisiekimo priemonės ir serbų fašistų daliniai. Iš to matyti, kad Michailovičas nesėdi, rankas sunėręs.

DIPLOMATAI DARYSIA KOMPROMISĄ

Britų mokslininkas ir filosofas Bertrand Russell nori, kad didžiosios valstybės prieššilte-riskoje koalicijoje susitarų dėl karo vedimo ir dėl taikos tikslų. Kol kas dideli nuomonų skirtumai reiškiasi tarp Britanijos ir Amerikos vienoje pusėje ir Sovietų Sąjungos antroje. Juos stengsis išlyginti ateinančioji Maskvos konferencija.

Dalis tų nuomonių skirtumų liečia Lenkiją ir Baltijos tautas. Bertrand Russell, straipsnyje "The Russian Realities", žurnalo "Common Sense" spalio mėn. numeryje, rašo:

"Pirmiausia, imkime Lenkiją. Britanija stoji į karą apginti Lenkiją ir jausitūsi nesmagiai, palikdama ją likimui. Bet rusai yra linkę laikyti savo 1939 metų sutarties su Vokietija (! — "N." Red.), kuria einant stambi buvusios lenkų teritorijos dalis turėtų tekti rusams. Jie turi pilną teisę reikalauti tos Ukrainos dalies, kurią Versalis paskyrė Lenkijai, kadangi jos nuotaika nėra lenkiška ir ją žiauriai skriaudė Lenkijos valdžia. Tačiau, kad ir Stalinas pasisakė už stiprią ir nepriklausomą Lenkiją, jo reikalavimai veikiausiai sieks toliau, negu teisinga. Bus pagundos kompensuoti lenkus Vokietijos sąskaiton, atiduodant jiems Rytprūsius; jeigu tai būtų padaryta, rezultate būtų nepasibaigiantieji keblumai. Pilnai teisingo lenkų teritorinės problemos išsprendimo nėra, bet ji yra tokios rūšies, su kuria diplomatai yra papratę susidurti, ir galima neabejoti, kad koks nors kompromisinis sutaukimas bus pasiektas. Tą patį galima pasakyti apie Lietuvą, Latviją ir Estiją."

Vadinasi, tas britų mokslininkas mano, kad sovietų pretenzijos daliniai bus patenkintos rytinėje Lenkijoje ir Baltijos kraštuose. Jisai nepasako, koki "kompromisą" jisai numato Baltijos kraštuose.

Iš įvairių Britanijos viešosios nuomonės pareiškimų galima numanyti, kad "kompromiso" šalininkai sutiktų "padovanoti" Stalinui Estiją, nes ji guli arti Leningrado, apie kurio "saugumą" Maskva nuolat kalba, ir gal sutiktų "paaukoti šiaurinę dalį Latvijos (pav. iki Daugavos), nes rusams reikią didelio Rygos uosto prie Baltijos jūros. Pietinė Latvija ir visa Lietuva paliktų už SSSR sienos. Iš viso ko galima numanyti, kad net ir Maskvos "appeaseriai" nepriartars Lietuvos įjungimui į SSSR.

Bet ir tas "kompromisinis" Pabalčio sudraskymas reikštų nepateisinamą Atlanto Čarterio sulaužymą.

VOKIEČIŲ KAREIVIAI PADEDA DANIJOS ŽYDAMS.

Apie 3,000 žydų jau pabėgo iš Danijos į švediją, kur valdžia suteikė jiems prieglaudą. Šis masinis žydų bėgimas į švediją, galėjo pasisekti, nežiurint nacių sargybos, dėl to, kad bėgliams pagalbą teikė Danijos policija ir žvejai, ir taip ir dėl to, kad vokiečių kareiviai Danijoje netrukė žydams bėgti arba net jiems padėdavo.

Apie tai papasakojo vienas švedų žurnalistas, kuris nuvyko į pietinę švediją ir kalbėjosi su daugeliu žydų pabėgėlių.

Tačiau, nežiurint tos pagalbos, buvo daug aukų. Keturius laivus, kurie plaukė per Kattegato vandenį, veždami žydus iš Danijos, vokiečiai paskandino, ir žuvusiųjų lavonai nuolat yra atplaujami prie kranto. Daugelis pabėgėlių, kurie pasiekė prieglaudą švedijoje, neteko savo šeimų.

Tas faktas, kad vokiečiai kareiviai ir net karininkai duoda paramą bėgantiems iš Danijos žydams, rodo, kad vokiečių garnizonai Danijoje Hitlerio politikos neremia.

Margumynai

ŽMOGAUS SMEGENŲ ELEKTRA UŽFIKSUOTA

Prof. dr. H. Berger'io (Iena, Vokietija) bandmai užfiksuoti elektrinius reiškinius, kylančius žmogaus smegenyse, pavyko. Šitam tikslui į vieno žmogaus kiaušo skylutę jis įstatė tam tikrus elektrodus ir juos sujungė su labai jautriju galvanometru. Tyrinėtojas gavo taisyklingą liniją, kurią jis pavadino "elektrokefalogramma".

Šitam profesoriui taip pat pavyko su švino, o visai neseniai ir su sidabro prišamais elektrodais (kuriuos jis statė ant kakto ir ant pakaušio, atatinkamai pritvirtindamas) gauti elektrokefalogramas iš visai sveiko su neužalota galva žmogaus. Gautą elektrokefalogramą tenka laikyti kaip tam tikrą liniją, kuri nuolat pasireiškia žmogaus smegenims veikiant. Dabar šie tyrinėjimai ir stebėjimai tęsiami toliau, kad būtų galima susieti įtaka šiai linijai įvairių psichinių vyksmų, o taip pat ir išorinių veiksnių.

Unijos svarsto rasių klausimą

BOSTON, Mass., spal. 12 d. — Philip Randolph, juodųjų geležinkelių tarnautojų unijos prezidentas, pasakė svarbią kalbą dėl rasinės neapykantos darbininkų tarpe.

Randolph paminėjo apie 20 unijų, kurios nesutinka priimti į savo eiles juodųjų. Paminėtų unijų atstovai teisinasi.

Kai sąjungininkų kariuomenė įžengė į Napoli, tai ten vandens trukumas buvo nepaprastai didelis. Mat, pasitraukdami iš miesto, vokiečiai sunaikino vandentiekį.

JONAS KLAJUNAS

VIENO IŠVERSTKAILIO ISTORIJA IR ARKADJOS PASIUTINYBĖS "DARBUOTĖ"

Lietuvai tveriantis Liudas Gira buvo artimas krikščionims demokratams. Nedidelio ūgio, kiek susikuprinęs, užleido sau rudai raudoną barzdą. Ta barzda pridudavo jam Jonavos burliuko, o ne lietuvių inteligentų išvaizdą. Kad ir ne kariškis, labai norėjo būti bent kapitonu. Tapo paskirtas Žvalgybos skyriaus viršininku. Dėvėjo kareivišką šinelį, ilgus aulinius batus, užsidėjo karininko kepurę. Jo viršūnė-kavimos laikais tame skyriuje dirbusieji pasakojo, kad Gira sukildavo visus gautus pranešimus į maišus ir niekam jų nerodėdavo. Išėinant iš savo kambario, užrišdavo maišus ir uždėdavo smalkines antspaudas. Po kelių tokio darbo mėnesių jį pakeitė kitas asmuo.

Vėliau jis redagavo kr. dem. dienraštį "Laisvė", bet ir ten, jį arčiau pažinus, atsisveikino. Buvo teatro direktorium, — įvyko "pikantiškų istorijų", dėl kurių ir iš čia teko pasitraukti. Šiaip jį dažnai galima buvo sutikti ar tai sėdintį kavinėje, ar tai šiaip slankiojantį Laisvės Alėja.

Pasikeitė vyriausybė — pasikeitė ir Liudas Gira.

— Na, dabar kas kita, tai bent tvarka, — ir panašiai kalbėdavo jisai ir atitinkamai suderindavo savo lyros stygas naujoms giesmėms.

Didelės valstybės, pavadinsime ją Arkadija, atstovybė irgi pakeitė savo taktiką anuo metu. Vienoje vietoje ji turėjo savo diplomatinę atstovybę, kitoje prekybos skyrių ir konsulatą, ir dar privatus butai kai kurių jų tarnautojų, kuriems prie įstaigų gyventi "ne užteko vietos". Anos šalies įstaigų praktika buvo savotiška, ir skirdavosi nuo kitų šalių atstovybių praktikos. Turėti reikalą kitių šalių konsulatuose buvo vienas malonumas. Užėsi vizos ar kitu koku, kad ir smulkiausiu reikalui, kad tik paklausti ką — tave pasitik maloniai, su šypsena. Paaiškins kuo smulkiausiai ir jauties žmogum esąs. Visai kitas dalykas Arkadijos šalies konsulate ar atstovybėje. Paskambinti prie durų — kieno tai akys tave apžiūri, arba kalbasi, laikydami duris ant retėžėlio. Pagaliau įsileidžia į laukiamąjį kambarį. Apžiūri nuo kojų iki galvos. Ir ne vienas. Į kambarį "taip sau" užėina kitas

neva ko tai ieškodamas. Bet jauti kaip jo akys duria ir bando tave, stengiasi išgaminuoti. Jauties koku tu nusikaltėliu. Pagaliau nuveda pas kokį tai raštvedį. Atrodo paprastai reikalau atėjai: nori metricką gauti, nes laike. Pirmojo karo, kuomet lietuviai bėgo į Arkadiją, ten jiems gimė vaikai. Bet čia jus išklausinėja, kuo jūs esate Lietuvoje, ar turite giminių Arkadijos šalyje, kur jie gyvena, ar susirašinėjate su jais. Jei jūsų atsakymai ar jūs pats nepatikote, po kelių mėnesių gausite atsakymą — dokumentai nesurasti.

Žinau tokį atsitikimą, kad vienas nurodė kokių knygoje, kokiame puslapy ir net metrickos numerį; ir tos jo paduotos žinios buvo tikros. Tačiau tas nē kiek nepadėjo — jūs prieš mus, buvo jam atsakyma, — negausite.

Staiga, ar tai gautos kitos instrukcijos, ar tai naujo viršūninko iniciatyva — daug ką pasikeitė. Ne tai, kad palengvėtų tie visi reikalai, Ne, taip toli nenuėita. Bet prasidėjo era psichologinio žaidimo, kaip rusai sako — igra na psichologii...

Lietuva buvo gera visiems viduramžiais — duodavo prieglaudą kitur persekiojamiems tiek žydams, tiek totoriams, tiek rusams. Ji liko tokia ir naujoje gadynėje. Naujoje Lietuvoje prieglaudą gavo ir A. Buchov ir Kleščinskiai ir daugybė kitų. Ne visi, bet daug kas iš jų blogai atsilgino už tą prieglaudą. Kiti mūsų reikalą neįdomūs — sustosime ties A. Buchovu. Tai senos Rusijos garsenybė. Didelio masto Petrapilio žurnalistas — feljetonistas. Baigęs juridinius mokslus, jis bendradarbiavo daugelyje pirmiečių jurnalistinių žurnalu, vėliau pats redagavo, rodos, "Sinij žurnal". Rusijoje buvo labai populiarūs ir jis pats ir jo žurnalas. Jo kurinių išėjo 6 atskiri rinkiniai, kurie tuoj buvo išgraibstyti.

Štai jis atsidūrė Lietuvoje su žmona ir kelių metų dukrele. Šiaip aštraus proto, gabus žmogus, jis kiek tingėjo ir, be rusų, jokios kitos kalbos nemokėjo. Tad sustingęs tame katekizme, jis nepermatė, kad Lietuva nueis savo, skirtingu nuo rusų, keliu ir liko Lietuva svetimas. Jis išleido savo dienraštį rusų kalba "Echo", kuris pradžioje turėjo 3,000 tiražo. Jį skaitė ir žydai ir senesnės kartos lietuviai. Bet atgimimas žygiavo nepaprastu tempu. Lietuviai piprato prie savo spaudos, ne tik kalba, bet, svarbiausia, jos dvasia bu-

vo jiems artimesnė. Žydai irgi turėjo savo interesus ir jų nacionalistinis judėjimas irgi augo. "Chaluci", "Makabi" organizacijos buvo jų pasididžiavimas.

Rusų Lietuvoje buvo maža. Pabuvojusi Lietuvos kariuomenėje jų jaunuomenė jau irgi vartojo lietuvių kalbą, nes jaunos valstybės pažanga, lyg upės srovė, patraukė ir ją su savim.

Dėl tų priežasčių "Echo" skaitytojų skaičius tirpo ir nusmuko iki 800—900. Iš to egzistuoti nebuvo galima. Leidėjas Buchovas atsiliko toli nuo gyvenimo ir pradėjo ieškoti išieties.

Privačiame gyvenime Buchovai, vyras ir žmona, buvo kultūringi ir malonūs žmonės. Juos tai lankydavo gana daug lietuvių šeimų ir pavienių žmonių. Tarp jų ir Liudas Gira su žmona. Per pasikalbėjimus ir diskusijas, iš tų juos lankančių lietuvių žurnalistų, visuomenininkų ir valdininkų suplaukdavo daug žinių. Savime, kad tai buvo didelis palengvinimas ir tokiems žmonėms, kurie ne tik šiaip sau pasišnekučiuoti norėjo, bet troško daugiau žinių kitokiems tikslams. Buchovas pats buvo doras ir pradžioje lojalus žmogus, bet jo aplinkumoje buvo galima sutikti ir labai neaiškių tipų. Name, kur jisai gyveno, 1927 metais apsigyveno ir Alov — Arkadijos šalies pasiuntinybės sekretorius. Nieko nuostabaus, kad namo sodnelyje ant suolelio susipažino pirmiausia vaikučiai bežaisdami, vėliau motinos. Po kelių vakarų, taip sau neutralio patinėkėsio, viena kita nusiskundė: vietinės kalbos nesuprantame — ta kalba tokia keista, viskas atvirksčiai. Lietuviškai "miška" reiškia "lies", o "kiška" — "zajac". Susipažįsti su panele, o ji sako: "Skučaite"! O kodėl aš turiu "skučat"?

Atstovybės sekretorius jau kitaip kalba. — Jūsų vyras garsus žurnalistas. Argi jam čia sėdėti? Ką jis čia bendro surado, kokiam jam čia dirva. Jis rusas, tad jam plačiausia dirva savo šalyje. Mažai, kad padarė klaidą, tokiam talentui dovanotina. Gali atitaistyti ir viskas bus užmiršta. Čia tai Ieva įėjo į pagundą ir Adomą su savim patraukė.

Mylėjo Buchov savo šeimą ir išgirdęs kategorišką — "Aš važiuoju, o jei tu kitaip manai, žinokis" — neišlaikė. Finansiniai reikalai pašliję, šeima taip pat irsta — teko naudotis pasitaikiusia proga. Tad vieną vakarą jau jis pats ir užkalbina pasiuntinybės sekretorių — "Ar galėčiau tikėtis gauti pilietybę ir grįžti į Arkadiją?"

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsina "NAUJIENOSE"

Nedrauginga kritika

Penki Jungtinių Valstybių senatoriai, aplankę daugelį karo frontų (išimant Rusijos), papasakojo savo įspūdžius slaptose senato sesijose. Bet sesijos buvo taip "slaptos", kaip mingas jomarko aikštėje. Ką senatoriai kalbėjo, spauda atpasakojo milijonams skaitytojų, pridėdama savo komentarus.

Zymią dalį jų raportuose sudarė įvairių priekaištų darymas Anglijai ir Rusijai. Angliją senatoriai kaltino, kad ji gautas iš Jungtinių Valstybių "lend-lease" medžiagas perleidžianti kitoms šalims, neduodama kredito šiai šaliai; kad nevertojanti aliejaus iš savo šaltinių Viduriniuose Rytuose, bet imanti aliejų karo reikalams Viduržemio srityje iš Amerikos. Rusus vienas senatorius kaltino, kad jie atsisaką atidaryti savo bazes Sibire Amerikos bombonesiams, nors tuo keliu būtų galima greičiau sumušti Japoniją ir sutauptyti "milijoną gyvasčių".

Po šitų senatorių raportų kongreso sferose susidarė nuotaika, nepalanki Amerikos bendradarbiavimui su britais ir rusais. Tai labai blogas patarnavimas Jungtinių Valstybių delegacijai, kuri vyksta į Maskvą dalyvauti trijų užsienio reikalų ministerių konferencijoje. Ta nedrauginga kritika susilpnins valstybės sekretoriaus poziciją konferencijoje, nes ji sukels įtarimą Londone ir Maskvoje, kad Amerika nenori su jomis kooperuoti.

Iš kitos pusės, Amerikos nenoras kooperuoti su savo sąjungininkais Europoje skatins anglus ieškoti artimesnių santykių su Maskva. Jeigu anglai manys, kad Jungtinės Valstybės nori palikti juos vienus saugoti tvarką Europoje ir ginti savo imperiją, tai jiems rūpės turėti stiprų sąjungininką Europos kontinente. Toks sąjungininkas šiandien gali būti tiktai Sovietų Sąjunga. Stengdamiesi su Maskva susiartinti, anglai negalės priešintis imperialistinėms jos užgaidoms.

Tokių būdu ta nedrauginga kritika iš senatorių pusės gali padaryti žalos busimos pasaulio taikos reikalui, taigi ir Amerikos interesams. Jungtinės Valstybės užsikrautų sau ant pečių nepakeliamą našta, jeigu ji po šio karo nusistatytų tarptautinėje politikoje eiti viena.

Portugalijos bazės

Premjeras Churchillas paskelbė, kad Anglija susitarė su Portugalija dėl oro ir laivyno bazių Azorų salose, kurie guli Atlanto vandenyne. Portugalija paliksianti neutrali Europos kontinente, bet ji leisianti britų ginkluotoms jėgoms naudotis uostais ir aerodromais paminėtose salose. Suprantama, kad šioms bazėms saugoti anglai turės laikyti nemažai kariuomenės ir karo laivų.

Portugalija tokiu būdu jau vieną koją įkėlė į Jungtinių Tautų koaliciją. Ji, matyt, nebijo, kad vokiečiai ją už tai gali "nubausti". Tie laikai praėjo, kad Pirėnų pusiasalis turėjo drebėti prieš Hitlerį.

Diktatoriška Portugalijos valdžia, kuri uoliai rėmė generolą Franco Ispanijos pilietinio karo metu, mato, kad sąjungininkai laimės karą, ir ji nori būti pergalėtojų kompanijoje, kai ateis taikos darymo laikas. Ji tikisi, kad Londonas ją apgins nuo Portugalijos žmonių, jeigu jie norės diktatorių pašalinti ir atsteigti demokratinę santvarką.

Tuo pačiu laiku Portugalijos diktatorius nori padėti ir savo sėbrui Franco. Jisai turi padaręs su Ispanijos diktatorium bendrą apsigynimo sutartį. Kai sąjungininkai ims traktuoti Portugaliją, kaip savo draugą, tai jie toleruos ir to draugo draugą.

Generolui Franco tapo padaryta spraga, per kurią jisai bandys pasprukti iš nacių gardo į demokratiją stovyklą. Londone (ir net Washingtono) yra pakankamai stambių politikierių, kurie Ispanijos demokratijos žudiką priimtų išskėstu glėbiu.

Tačiau reikia pripažinti, kad bazių suteikimas britams Azorų salose bus nemenka strateginė pagalba Jungtinėms Tautoms. Iš tų salų anglai galės sėkmingiau kovoti su vokiečių "juros vilkais", submarinomis, Atlanto vandenyne.

Kai Anglijai ir Amerikai karas ėmė sektis, tai jos gauna naujų talkininkų. Toliau jų atsiras, gal, ir per daug.

MĒRAS KELLY SIULO PLANĄ MIESTUI NUPIRKTI TRANSPORTACIJOS LINIJAS

Vakar, spalio 13 d., mēras Edward J. Kelly įteikė planą miesto tarybai transportacijos linijų reikalui. Jo planas siulo miestui nupirkti, valdyti ir operuoti gatvėkarių linijas, elevatorių linijas, busų linijas ir neseniai pastatytus pozemio kelius. Kitą dieną, mēras siulo Chicago municipalinę transportacijos sistemą. Jis prašo tarybą priimti jo planą.

Pirkimui, žinoma, reikia pinigų. Juos sukelti mēro planas numato pardavimu miesto pajamų sertifikatus. Sertifikatus galima būtų parduoti privačiam

kapitalui arba Reconstruction Finance Korporacijai. Iš transportacijos pajamų miestas mokėtų nuosimčius.

Kainą transportacijos linijoms nustatyti atatinamas bešališkas tyrinėjimas. Tyrinėjimą galėtų atlikti pav. Reconstruction Finance Corporation.

Jeigu miesto taryba priims mēro planą, tai jis bus paleistas dar pliečiams referendumu užgirti arba atmesti.

Transportacijos linijoms esant miesto rankose, miestui jas operuojant, bus įvykdytas pilnai visų linijų sujungimas ir patarnavimas visuomenei.

Mēras aiškina, kad municipalinė transportacijos linijų sistema sutaupytų artimoj ateityje \$5,000,000.

Į įspėjimus, jogei šitokia municipalinė nuosavybė pasidarytų "politikierių nuosavybe", mēras atsako, jogei būtų galima sudaryti nepriklausomą tranzito tarybą.

Dvi Dienos Beliko Kalėdų Dovanoms Pasiūsti Užjurin

Karo Departamentas yra paskyręs laiką Kalėdų dovanoms ir sveikinimams pasiūsti kariams užjūry iki spalio 15 dienos. Šiandien yra 14 spalio diena, reikiama, palieka tik dvi dienos pasiuntimui dovanų.

Suprantama, dovanas galima pasiūsti ir vėliau. Galima jas siūsti kada norima. Tačiau Karo Departamentas išpėja, kad vėliau pasiūsti siuntiniai gali nepasiekti adresatą prieš Kalėdas arba Kalėdų metu. Antra — iki spalio 15 dienos yra numinti kai kurie apskunimimai siuntimui dovanų. Vėliau siunčiant dovanas vėl bus reikalaujama griežtesnių taisyklių laikytis.

Apklausinės Visus South Sidės Policijos Kapitonus

Grand Jury dabar tyrinėja gembleriavimą Chicagoje. Ryšium su tyrinėjimu busią apklausinti visi pietinės Chicago dalies policijos stočių kapitonai. Vyriausias klausimas, kurį Grand Jury duos kapitonams, busią toks: kaip galėję plačiai žinomos gembleriavimo įstaigos operuoti jų distriktuose praktiškai visai netrukdomos?

Keturi policijos kapitonai jau gavo pašaukimus atvykti į Grand Jury posėdžius. Pašauktieji yra Chicago Lawn kapitonas Andrew Barry, Hyde Park kapitonas Walter Healy, Woodlawn kapitonas Patrick Crotty ir New City policijos stoties kapitonas John Ryan.

Policijos komisierius Allan man praneša, kad prieš keletą savaitių jis davė įsakymą areštuoti Jack Guzika, vieną iš gemblerių sindikato viršininkų, bet iki šiol Guziko nesurandama.

Barberiai Reikalauja Algų Pakėlimo

Šiomis dienomis Chicago barberiai paskelbė, kad jie ims brangiau už plaukų kirpimą. Faktiniai kirpimas plaukų šėštadienį kaštuoja kostumeriui visą dolerį. Vadinasi barberių savininkai pakėlė kainą kostumeriams.

Dabar pranešama, kad barberiai samdiniai reikalauja algų pakėlimo jiems. Iki šiol unijistai barberiai gaudavo algos \$28 savaitėi, dabar gi jie reikalauja, kad algos jiems būtų pakeltos iki \$40 savaitėi. Derybos samdinių su samdytojais nesiklįjuoja. Gal but, kad samdytojai ir samdiniai prašys valdžios tarpininkavimo ginčui išspręsti.

Moteris Ikando Laikraščiu Išnešiotoja

Robert Yates, 14 metų vaikas laikraščiu išnešiotojas, patraukė į teismą ponį Benthą Henson. Jų byla buvo nagrinėjama teisme Munster miestely, kurs yra arti Gary miesto.

Vaikas teisme aiškino: Jis nešiojo poniai laikraštį. Susidarė \$2.50 bila. Kada jis atnešė bilą poniai Henson užmokėti, tai ji įkando jam ranką ir ausis apkulė. Jis turėjo pabėgti.

Teišmas paskyrė moteriškei bausmę dešimt dienų kalėjime sėdėti ir \$15 pinigais sumokėti.

Lėktuvų Paroda Chicagoje

Rytoj, penktadienį, atsidaro lėktuvų paroda Chicago municipaliniame aerodrome. Parodai išstatyta bus daugiau nei 50 Dėdės Samo greitųjų lėktuvų, bombonešių ir transporto lėktuvų.

Paroda atsidarys penktadienį 2 val. popiet. Šeštadienį ji bus atidaryta nuo 10 valandos ryto, sekmadienį taipgi nuo 10 valandos ryto.

Publika galės lėktuvus apžiūrėti, įžangos mokėti nereikės.

Izoliacininkai Veikia

MINNEAPOLIS, Minn.—Praėjusį antradienį, spalio 12 d., čia kalbėjo Gerald L. K. Smith. Jis yra buvęs Louisiana senatoriaus Long talkininkas, vėliau pradėjo savą biznį vartyti ir dabar skaitomas kaip kraštutinių izoliacininkų, atžagareivių ir rasių piudytojų atstovas. Kalbėdamas čia praėjusį antradienį, jis pareiškė, kad jeigu republikonai ir demokratai nominuos į prezidentus F. D. Rooseveltą ir Willkie, tai jie, izoliacininkai, nominuos pulk. Charles Lindberghą.

Šokiai Viešose Mokyklose

Lapkričio 5 dieną prasideda šokių sezonas aukštesnėse Chicago mokyklose. Jau penktus metus 16 Chicago mokyklų rengia šokius penktadienio vakarais. Pamokos šokti bus duodamos tuos vakarus nuo 7 iki 8:30 valandos, o šokiai tęsis iki vidurnakties. Įžanga į šokius bus 25 centus. Šokiai rengiami šiose mokyklose: Austin, Bowen, Calumet, Crane, Farragut, Hyde Park, Kelly, Lane, Lindblom, Medill, Phillips, Steinmetz, Taft, Tilden, Waller ir Wells.

Sumažėjo Rinkimas Skardinių

Pranešama, kad vasaros mėnesiais sumažėjo rinkimas cino skardinių apie 35 nuosimčius Chicagoje. Tuo gi tarpu cino šaltiniai Amerikoje esą gausiausiai namų virtuvėse. Taigi šeiminkės prašomos rinkti jas ir siūsti įmonėms.

Salvation Armijos Diena

Salvation Armija artimoj ateity turės savo Tag Day. Miesto Taryba davė Salvation armijai tą teisę.

Dabartiniu laiku yra varomas Community ir War Fund vėjus. Šiai organizacijai Salvation Army nepriklauso, taigi varys paskirą savą vėjų pinigams rinkti.

Ketvirtoji Racionavimo Knygelė Bus Vartojama Nuo Lapkričio 1 d.

Raymond S. McKeough, Chicago srities kainų administracijos ofiso direktorius, praneša, kad ketvirtoji racionavimo knygelės stempas bus vartojamas nuo lapkričio mėnesio 1 dienos. Registracija ketvintai racionavimo knygelei bus pravesta Chicagoj spalio 19, 20 ir 21 dd.

Išmatų Rinkėjai Svarbų Karo Pastangoms

War Manpower Komisijos direktorius Chicagoje, Lester Brown, paskelbė išmatų kolektavimą jėlose kaip svarbų karų pastangoms darba. Praktikoje tai reiškia, be kitko, jogei norėdamas pereiti prie kito darbo, išmatų kolektuotojas turi gauti specialų leidimą.

Galvažudys Policininkės Moters Brolis

Policija ir valstybės gynėjas ieško James Fawcetto (kitarp dar vadinamo Forsythe). Tai jis, sakoma, palėdęs kulkas į Martin Quirką. Jis aktualiai nudaigojęs gemblerių bosą.

Vakar paaiškėjo, kad Fawcetto sesuo, Mrs. Collins, buvo 18 wardos 28 precinkto demokratų kapitonas. Ji, be to, tarnavo kaip policininkė.

Šiomis dienomis moteris reznavo iš policininkės vietos.

Juokai

Jauna motina kaimynei: "Aš savo vaikučiams draudžiu bučiuotis su svetimais — tai nehygieniška." Kaimynė: "Teisybė, ponie. Tačiau kaip aš sunklotiuoju savo mergaites? Jos jau virš aštuoniolikos..."

"Mes su vyru turime bendrą sąskaitą banke." "Ar nebuna nesusipratimų?" "Nei kiek. Vyras įdeda pinigų, o aš išimu."

Prietiui: "Ar tu ir tavo žmona nenorėtumėt papieltauti šiandien su manim?" "Mielu noru."

"Puiku. Tai įspėk savo žmoną, kad aš ateisiu šįvakar papieltauti pas jus."

KEISTUTIS CHORUS MELODIES

The balmy air has brought back a hint of spring fever to all of us and yours truly was no exception. Yet — I must write a few things, so here goes: —

The precision with which the sopranos came in on the la-la's to accompany the bass melody in "Tu ir Aš" astonished Bruno Pivoris to such an extent that he automatically stopped singing and listened with mouth open and great admiration to the sopranos.

Seemed like the basses Bob Treonis, Vincas Samoska, Bruno Pivoris and Tony Petrokas were the cause of everything that took place Thursday. Teacher Onutė Metrics, in her charming manner used every effort to get the 4 basses to sing like men but — to no avail — the basses sang like mice — quiet and hardly uttering a note.

Each time a member was rehearsed, one of the four basses hollered out: "We don't have the music!" So — Lucille searched through a pile of music sheets, dug out an extra copy, brought it over to the bass — only to find that he has one in front of him. Tony Petrokas, Bruno Pivoris and Bob Treonis were the three of the four guilty basses in this instance.

The reason for all that? A couple sopranos knew it and passed it on to me. Yes — it was a certain blonde they visited before rehearsals and the certain thirst quenchers they had.

Lucille was asked to accompany the chorus by playing the piano for the "Vakarinė Daina" and this gave Petrus an idea. He quoted it to Jakutis first. Then to a group of young ladies and before long all knew the set up arranged by Petrus. Sounds good to me too! A late comer was Dėdė Klimas. Guess the alarm didn't work, eh Klimas?

The scream of Aldona's was due to a visit a cat made to rehearsals. My! My! Charming Julia Sacauskas came down and added cheer to the soprano section.

Vince Samoska met up with an accident at work but came down to rehearsal with a hand bandaged and in splints. The cross-bow tie looked keen on him. The girls are keeping an eye on this bass. Look out Vince!

Mr. Beliauskas's bass voice is our pride. "Tu ir Aš" would never be the same without him.

The Write Him Club of the chorus is reported to be a roaring success. Members are all to be congratulated. The coming events are under way and next week we'll learn who the stars will be in the comedy to be presented Nov. 20th.

Still more to say, but if I continue I'll never get down to rehearsals tonight. See you at rehearsals at Hollywood Inn,

2417 W. 43rd St. at 8 P.M. to night and in this column next week. — "Sis"

NAUJI LIETUVISKI REKORDAI

10 colių ant abiejų pusių dainuos. Gaunami Budriko krautuveje po 79c vienas.

3241 So. Halsted St.

- Čikagiečių Polka Stasytės Polka
- A. Jezavito Radio Orkestra
- Močiūtė Mane Barė Mylėjau Mergelę
- V. Bekeris ir Jezavito Orch.
- Jaunoji Mergelė Plaukia Mano Laivelis
- V. Bekeris ir Jezavito Orch.
- Vestuvių Polka Gegutės Polka
- J. Jezavito Radio Orkestra
- Noriu Miego Man Pasakė Karveliukas
- V. Bekeris ir Jezavito Orch.
- Armonikos Polka Radio Polka
- A. Jezavito Radio Orkestra
- Pas Darželį Trys Mergelės Lietuviška Polka
- A. Jezavito Radio Orkestra
- Brooklyno Polka Muzikantų Polka
- A. Jezavito Radio Orkestra
- Reginos Polka Aukso Zuvytė Polka
- Victor Lithuanian Orchestra
- Geguzinė Polka Jaunuolių Polka
- W. Gula ir jo Orkestra
- Patlonelės Polka Vilniaus Polka
- Mainerių Lietuviška Orkestra
- Jurgio Polka Ukiniukų Polka
- Pennsylvania Angliakasiai
- Caviar With Vodka Polka The Bowling Song
- Andre Musette Orkestra
- Boublitckhi Funiculi-Funicula
- Russian Gypsy Caravan
- Emilia Polka Dough Boy Polka
- Polka Kings Orchestra
- Clarinet Polka Hop Along Polka
- Accordion Orchestra
- National Defense Polka Fascinating Eyes Polka
- Juke Box Serenaders
- Honolulu Polka Cocktail Polka
- The Globe Trotters
- Where Are You, My Darling? La-La-La Polka
- Jerry Mazanec & Orchestra
- Rock and Rye Polka Falconette Polka
- Ed Krolikowski & Orchestra
- Taipgi turime visus vėliausius angliškų rekordus ir rekordus pasaulinių artistų: Victor, Columbia, Decca ir kitų. Pasirinkimas didžiausias. Krautuve baltame name ant 3 lotu.
- Namų rakandai, parlor setai, pečiai, lovos, matrasai, laikrodėliai, deimantai už prieinamas kainas.

Jos. F. Budrik

INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237

Budriko leidžiami lietuviški radio programai WCFL, 1000 k. nedėlios vakare 9:30 P. M.; WHFC, 1450 k. ketvergo vakare 7 val.

HOW QUINTUPLETS relieve coughing of CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold — their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy! Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 8 Strengths: Children's Mild, Regular, and Extra Strong.

LIETUVIAI GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-9
Serodomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakar.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 059

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik nuo 2-4 ir
6:30-8:30. Šventadieniais: 11-12

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėlį pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1936

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Serodoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. HEMLOCK 5849
Res. Tel. HEMLOCK 2324

Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094
Jeigu Neatsiliepiu —
Sauk KEDZIE 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6-9 vak.
Penktad. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro,
Šeštad. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Trečiad., ir Sekmad. pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas.

Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, arba spėjimo, nervuotumo,
skaudama akių karštį, ataitumo,
trumparegystę ir toliaregystę.
Prieingia teisingai akinius. Visuose
atsitiktimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodancia mažiausias
klaidas. Speciali atida atkreipiama
į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
vak. Serodomis uždaryta, o Nedėlį
pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos
be akinių. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlį pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomajai
akinius už prieinamą kainą ir
ant lengvų išmokėjimų.

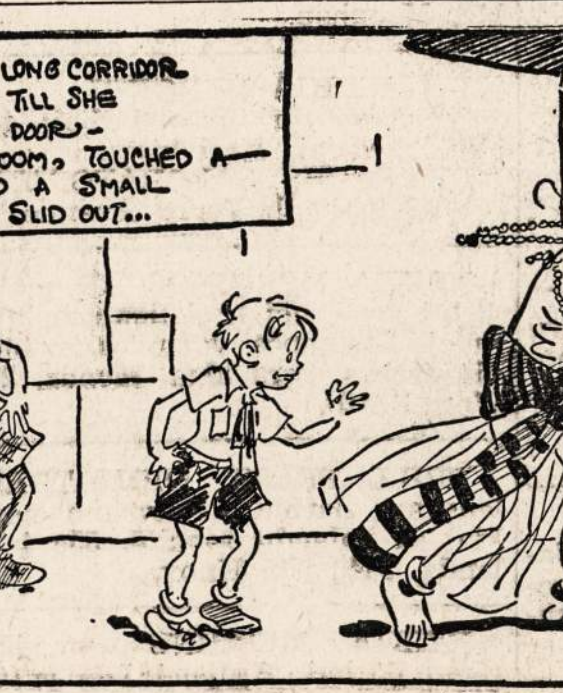
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVE

KITATAUČIAI DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 39
metus kaip patyres gydytojas
chirurgas ir aukšteris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru ir moterų ir vaikų pagal
naujausius metodus. X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną
dieną, išskiriant šeštadienio vakaro
ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.

Phone MIDWAY 2880

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED-FEMALE Darbininku Reikia

REIKIA MERGINU

Nuo 18 iki 45 metu Lengvam karo dirbtuvės darbui.

Gera mokesitis Nuolatinis darbas Kreipkitės: 2414 West 21st Street

MERGINU - MOTERU Jeigu jus norite dirbti su svarbia šioj srity organizacija ir turėti geriausias sąlygas...

KASIERKŲ PATARNAUTOJŲ SANDWICH MOTERŲ STEAM STALŲ Klauskite Mr. Denny iš ryto. 174 W. Randolph Street

COUNTER, STEAM TABLE GIRLS Moterų, naktinis darbas, 11 vak. iki 8 ryto. Viena valanda laisva pavalgyti...

MOTERŲ IR MERGINŲ VIRŠ 18 METŲ PRIE 100% BUTINO KARO DARBO

Laikas ir pusė po 40 valandų darbo. Gera alga, nuolat darbas. Puikios darbo sąlygos. 2310 S. PAULINA

MERGINŲ SALDAINŲ PARDAVIMŲ IR FONTANŲ PATARNAUTOJŲ Pakuotiu, geros darbo sąlygos. Air conditioned krautuvė ir dirbtuvė...

HELP WANTED-FEMALE Darbininku Reikia

KELLOGG SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY

Isteigta 1897 m. Per 46 metus išdirbtinėtojai aukštos rūšies telefonų įrengimų. MES IŠMOKINSIME MOTERIS SUDĖSTYMO IR MAŠINŲ DARBO. MOKĖSIME GERAS PRADŽIOJE ALGAS. APSIMOKĖS JUMS ATŠILANKYTI IR SUŽINOTI APIE DAUGELĮ PUKIŲ SIULOMŲ PROGŲ. 6650 SO. CICERO AVE.

100% Karinis Darbas MOTERŲ IR MERGINŲ SEKAMIEMS DARBAMS: WIRE WOMEN SOLDERERS ASSEMBLERS BENCH HANDS MACHINE OPERATORS

Svarus, indomus darbas Pačiam viršū - Sky light Šviesa Randasi prie pat ežero kranto

10% BONUS UŽ NAKTŲ DARBĄ NĖRA RED TAPE Jūsų užveizda jus nusamdys Pamatykite DOROTHY DAWRANT SUPERVISOR. Ateikite tuojau. Pasimatymas dienomis arba vakare

CUTTERS PRESS OPERUOTOJŲ PATYRIMO NEREIKIA 68c. i valanda. 48 VALANDŲ SAVAITĖ. Nuolat darbas. THOMAS MOULDING FLOOR COMPANY 4528 West 51st St.

PATYRUSIŲ MOTERŲ VIRĖJŲ, PAGELBININKŲ Gera mokesitis, nuolat darbas. Pukios darbo sąlygos. Viena diena laisvos. Northwest side. ARMitage 10140.

PAKUOTI IR PILDYTI ORDERIUS. 158 WEST HUBBARD. REIKIA STENOGRAFAES kiek nors patvirsius: gera pradžiots alga. Kreipkitės i Dr. Sachs Laboratories, 5810 South Perry Avenue.

REIKIA MERGINŲ Lengvam dirbtuvės darbui; gera alga. Kreipkitės: DR. SACHS LABORATORIES 5810 South Perry Avenue

REIKIA MERGINOS AR moters dirbtu grosernėj ir delikatesu krautuvėj. Turimos valandos, nuolatinis darbas, gera alga. Mondz, 2156 West North.

REIKIA MERGINŲ paveiksliu rėmu darbu. Armand Lee & Co., 214 Institute Place.

HELP WANTED-FEMALE Darbininku Reikia

PIENO ISVEZIOTOJŲ BUTINŲ MAISTO INDUSTRIJŲ

MINIMUM MOKESTIS. \$49.00 i savaitę. Atsiuikite THE BORDEN CO. 320 W. 70th PLACE 3014 N. TRIPP AVE. 3644 BROADWAY 7301 W. HARRISON ST. (Forest Park, Illinois)

DARBININKŲ, Shipping room pagalbininku, pattern storage vyrų, crane vyrų. Butina industrija laike karo ir taikos laike. Nuolat darbas, gera alga. Darbas pilnà laikà arba dali. Electrocast Steel Foundry, 4701 W. 15 Pl., Cicero, Ill.

HELP WANTED-MALE-FEMALE Reikia Darbininku-Darbininku The Kelling Nut Co. Butina civilinė maisto industrija REIKALAUJA VYRŲ-VAIKINŲ MOTERŲ-MERGINŲ Dienų arba naktų sifitai. Patyrimo nereikia. Gera mokesitis - garantuota 40 valandų savaitė - apmokėtos atostogos - dykai ligoninės apdrauda jums ir jūsų šeimai - uniformos ir skalbimas dykai. Atsiuikite: The Kelling Nut Co. Mr. Norkus 365 EAST ILLINOIS 2-ras elevatorius, 3 aukštus. Jeigu dabar dirbate karinj darba - tai neatsiukite.

REIKIA MOTERŲ Vaikinu ir Vyrų Dalj arba pilnà laikà. Pasirinkite patys sau valandas. Lengvas darbas. Gera mokesitis. Pakavimo departamente Model Airplane dirbtuvėje. 415 W. SUPERIOR ST.

VIRTUVĖJ PAGELBININKŲ 9:00-4:00 224 West. Barbara's Restaurant, 1203 West Van Buren.

INDŲ PLOVEJŲ i maža ligonine. Kambarys ir valgis. Gera alga. Nuolat darbas. Kreipkitės Pinel Sanitorium, 741 Diversey Parkway.

REIKIA PATYRUSIŲ KAILIU finišerių, Maple Furriers, 126 N. Marion, Oak Park, Euclid 5910.

REIKIA SIUVAMŲ MAŠINŲ operatoru kelnėms siuti; vyrų ar moterų. 402 South Market, 7th floor.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos PARDAVIMU GROSERNĖ IR Meat Market, su ar be namo. Senai išdirbtas ir puikus biznis. Randasi rezidencijū distrikte, kur nėra kompietijos. 2639 W. 65 St.

BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimas PATAISOME FURNASUS ir išvalome. Dykai apskaičiavimas. Air Conditioning Furnace Co., 3748 N. Cicero Ave., PALISADE 2427.

RADIO-WANTED Reikia Radijū REIKIA RADIJŲ, mokame cash. Uptown Sport & Radio, 4801 Broadway.

HELP WANTED-MALE Darbininku Reikia

PIENO ISVEZIOTOJŲ BUTINŲ MAISTO INDUSTRIJŲ MINIMUM MOKESTIS. \$49.00 i savaitę. Atsiuikite THE BORDEN CO.

320 W. 70th PLACE 3014 N. TRIPP AVE. 3644 BROADWAY 7301 W. HARRISON ST. (Forest Park, Illinois)

HELP WANTED-MALE-FEMALE Reikia Darbininku-Darbininku The Kelling Nut Co. Butina civilinė maisto industrija REIKALAUJA VYRŲ-VAIKINŲ MOTERŲ-MERGINŲ

REIKIA MOTERŲ Vaikinu ir Vyrų Dalj arba pilnà laikà. Pasirinkite patys sau valandas. Lengvas darbas. Gera mokesitis. Pakavimo departamente Model Airplane dirbtuvėje. 415 W. SUPERIOR ST.

VIRTUVĖJ PAGELBININKŲ 9:00-4:00 224 West. Barbara's Restaurant, 1203 West Van Buren.

INDŲ PLOVEJŲ i maža ligonine. Kambarys ir valgis. Gera alga. Nuolat darbas. Kreipkitės Pinel Sanitorium, 741 Diversey Parkway.

REIKIA PATYRUSIŲ KAILIU finišerių, Maple Furriers, 126 N. Marion, Oak Park, Euclid 5910.

REIKIA SIUVAMŲ MAŠINŲ operatoru kelnėms siuti; vyrų ar moterų. 402 South Market, 7th floor.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos PARDAVIMU GROSERNĖ IR Meat Market, su ar be namo. Senai išdirbtas ir puikus biznis. Randasi rezidencijū distrikte, kur nėra kompietijos. 2639 W. 65 St.

BUSINESS SERVICE Biznio Patarnavimas PATAISOME FURNASUS ir išvalome. Dykai apskaičiavimas. Air Conditioning Furnace Co., 3748 N. Cicero Ave., PALISADE 2427.

RADIO-WANTED Reikia Radijū REIKIA RADIJŲ, mokame cash. Uptown Sport & Radio, 4801 Broadway.

HELP WANTED-MALE Darbininku Reikia ČIA YRÀ TIKRA PROGA Vyrams, kurie nori dirbti essential pramonėj. Darbas nuolatinis dabar ir po karo. GERA ALGA IR PROGA ISKILTŲ AUKŠTYN ATEIKITE IR KLAUSKITE MR. BATZEL 1017 WASHINGTON BLVD.

REIKIA SARGŲ \$30 i savaitė, 5 naktis i savaitė. Nuolatinis darbas. 209 W. Jackson. Room 212.

BUS VAIKŲ NUOLAT DARBAS GERA ALGA MALONI DARBO APLINKA ATSIŠAUKIT I TIMEKEEPERS OFISIA EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 SHERIDAN ROAD

HANDYMAN Nuolat darbas, dienomis. Gera alga blaiviam darbščiam vyrui, 40 valandų i savaitē. Daug viršialaikio. PONTIAC 812 West Van Buren

HOUSEMAN VIESBUČIO darbu. \$125.00 iki \$150.00. Atsiuikite 4941 Lake Park Avenue.

MAŠINU OPERATORIŲ Geros darbo sąlygos, gera alga. Nereikia fizikiškos egzaminacijos. 158 North Desplaines St. 4 aukštai. HOUSEMAN, \$100 i mėnesj, 6 dienas i savaitē, be sekmadienių ir švenčių. Sherone Hotel Apartments, 4423 Sheridan Road. Long Beach 0800.

PORTERIO arba duonkepiau pagalbininku, gera alga, geros valandos. Reuter's Bagerv, 7177 West Grand Avenue, Merrimac 8723.

DUONKEPIO PRIE SILDŽIŲ rolls, duonos ir pajū, gera alga. Geros valandos. Reuter's, 7177 West Grand, Merrimac 8723.

REIKIA PROSŲTOJŲ nuolatiniam darbu arba atliekamomis valandomis. Tailor, cleaning store, 432 N. Menard.

REIKIA VYRU dirbtuvės darbu, naktimis, patyrimo nereikia. Kariški darbai Aetna Screw Products Co., 3947 Milwaukee Avenue

SHIPPING DEPARTAMENTUI reikia vyrų dėl siuntimo ir priėmimo, 75c per valandà. Fuchs and Lang, 120 W. Illinois St.

PICTURE FRAME VYRU Metalu gilderiu, sprayeriu, casteriu ir finišeriu. Newcomb-Macklin, 400 North State Street.

REIKIA SPRAYERIŲ baldams. Zangerle & Peterson, 2164 Clybourn.

HELP WANTED-MALE Darbininku Reikia REIKIA VYRU REIKIA VYRO

ABELNAM DIRBTUVĖS DARBUI. 60c i VALANDÀ PRADŽIAI IR 65c PO 30 DIENŲ, JEIGU BUS TINKAMAS DARBUI. 1385 N. BRANCH 2555 DIVERSEY

Karo Darbas prie laisvo laiko produktų MAŠINSAPIO PAGELBININKŲ VIRŠ 18 METŲ Atsineškit gimimo metrikà ir daleidimà dirbti. GERA PROGA. ELMES ENGINEERING WORKS OF AMERICAN STEEL FOUNDRIES 280 N. Morgan Street Lake St. "L" to Morgan

PUNCH PRESS OPERATORIŲ 100% KARO DARBAS 6 naktys i savaitē. Šmotu darbas. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Gera alga, nuolat darbas. Puikios darbo sąlygos. 2310 S. PAULINA

REIKIA PAGELBININKŲ šinirg klėro. Patvirsus nebutinis. Nuolat darbas. Laikas ir pusė no 40 valandų darbo. Carman & Co., 1754 Walnut Street.

REIKIA PORTERIO i taverna. \$20 i savaitē, kambarys ir valgis. Frank Engels, East Lake Avenue; Glenview, Telephone 689.

DARBININKŲ MEDŽIŲ DARBU IR FINIŠERS Atsidaro nuolatinu darbu špaler operatoriams, prie piuklu, mašinu ir rankomis sanderiu, lekeliu sprayeriu, vyrū su irankiais ir šiaip pagalbininku. Harmony Co., 3633 S. Racine.

AUTO MECHANIKU Tikra proga patvirsusiem auto mechanikams. Gausit nuolatinį darbà prie Chicago's vadovaujamos Chevrolet service station. Šilta, šviesi ant antru lubu šapa. Gera alga. Apmokėtos atostogos. Moderniškas irengimas. Šaukit Mohawk 1470. Motykite Mr. Greek, Clark-Maple Chev., 1038 N. Clark.

AUTO METALO DARBININKŲ Didelė proga patvirsusiem prie metalo darbininkams. Galite gauti darba vadovaujamoj Chevrolet service station. Šilta, šviesi ant antru lubu šapa. Apmokėtos atostogos. Gera alga ir darbas no karo. Šaukit Mohawk 1470. klauskite Mr. Greek, Clark-Maple Chev., 1038 N. Clark.

NUOLAT DARBAS patvirsusiem arba neapatvirsusiem vyrams virš drafto amžiaus arba liuosies nuo karo, operuoti punch presus, and serov mašinas, naktiu arba dienu sifitai. Gera alga vyrams, kurie tinka tam darbu. Kreipkitės Alloy Mfg. Co., 3207 South Shields.

REIKIA VYRU ARBA VAIKINU pagalbeti plating šapoi; patyrimo nereikia. 5844 Broadway.

AR JIESKAI DARBO? SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TENYK SKILTIS "REIKIA DARBININKU" Lietuviai taigpi perka ir parduoda ir progas suzino tikrai per NAUJIENAS Tel. CANAL 8500 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REAL ESTATE-FOR SALE Namai Zemė-Pardavimui 3 AUKŠTŲ murinis budinkas 3-6 kambarius flatai. Pečium sildomas. 5108 So. Princeton Ave., BOULEVARD 1235.

2 FLATŲ MEDINIS NAMAS - abu flatai po 5 kambarius, pečium sildomi, arti transortacijos. Anglų ir anglinų. 2109 North 72nd Ct., Elmwood Park.

MODERNISKAS BUNGALOW, 2 kary garazas, iš fronto įvažiavimas, 60x125, arti transortacijos. Anglų ir anglinų. 2109 North 72nd Ct., Elmwood Park.

\$10,500, ARTI KEDZIE ir 62 Pl. 2 flatu murinis, 5 kambariai ir portajai, 2 kary garazas, naujas stogas. Takusu \$112. Išmokėjimas. \$8000 ARTI HOMAN ir 61 Place, dvieju aukštų, 6 kambariu namas, 50x125 lotas. Iš šono įvažiavimas, tikrai geram stovb. be skolu. 7354 St. LAWRENCE, 2 flatu murinis, 5-6 kamb., karstu vandenių sildomas, stokeris, 2 kary garazas. Taksu \$130. Išmokėjimas \$8500. Matykite Mr. Medora. 8354 S. Ashland ave. Beverly 6155

PARDAVIMUI DVIEJU FLATŲ medinis namas; furnasu sildomas; yra 2 kary garazas, Pardonus pigiai. Tel. Juniper 0133. FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui VIESAS IŠPARDAVIMAS NEKILNOJAMAS TURTAS, GYVULIAI, FARMOS IR IRENGIMAI. Pas mane 2 mylios i vakarus ir 2 mylios i pietus nuo Crown Point, Seštadieni, Snailu 16, 1943 Pradisiės 10 val. ryto. 69 AKRU FARM su 7 kambariu namu, elektrika ir pilnas beismantas; 30x50 pėdu barnė su hio stogu; cemento silo; corn crib, didelis franku sandėlis, kiaušintervas, vištinkams, pienu sandėlis. Išmokėjimas ant Real Estate; 10% cash ir likusi suma pristatant dyda i 30 dienu. Greita nuosavbė pilnai išmokėjus. Real Estate Aukcijas 3 val. rnojeit. 15 GALVIU HOLSTEIN IR GUERNSEY KARVIU - Karvų su teliku; 11 karviu duoda daug pieno; Holstein bulius, 18 mėnesiu senumo; Holstein buliai, 6 ir 8 mėnesių; One-unit elektrikinis Hinnman mlžtuvas, vartotas vienu metu. 2 AKRILIAI - Black gelding, 6 metu senumo, svaria 1600; sorrel gelding, 9 metų senumo, sveria 1350. 50 maiktuvių didelių vištų, 50 Muscovy ančių. Chester White metelis, vienu metu senumo; 2 Hampshire gilts. 200 bušeliu grynų avižų, 300 bušeliu natūru kornu sandėly, 10 tonų alfalfa šieno storis, 14 tonų maišytu dobilų ir timothy šieno stirtose, 15 tonu sov bynsu šieno. IRANKIAI IR MAŠINERIJA - John Deere (model A) traktorius ant guminiu ratu, jėgos keituvais, vartotas 4 metus ir 2-azių kultivatorius, vartotas 2 sezonus; 8 pėdu tractor disse, 2-bottom 14-colių John Deere traktor plugas, 8 pėdu rotary hoe, 6 pėdu horse disc, 2-sekciju iron drag (akėčios), 2-sekciju medžiūs akėčios (drag), John Deere corn planks, sruo, fəlizajeriu and bean attachment, McCormick one row kultivator, 7 pėdu Hoosier drill 6-pėdu McCormick mower, dump rack, 2 vegenai su hay racks, lengvas su springsais vezimukas, New Idea manure spreader, walking plow (plugas), darzo kultivatorius, bulvėms plugas, fanning mill, 50-pėdu diržas, 2 setai pakinktu, 4 horse collars, 6 nienu kenai, galvanizotas sterilizing tank su burneriu, 150-pėdu nauja sienu virvė, Lanx žienu šakės, karpenterio irankiai, ilgi retėžiai, šakės, lopestos ir t. t. Yra kiek ir namų daiktų - Dining room stalas su 6 kėdėm, didelė Round Oak anglių ir malkų sildytuvais, alvya kurenamas pečius built-in oven, 3-burner alvya kur. pečius, 2 lovos, pilnai; visoki virtuvės įrengimai ir indai. Pardavimo sąlygos: CASH. JOSEPH A. ORINTAS Piepho Bros., Aucrs. Lunch on grounds, Chas. Millies, Clerk.

160 AKRU FARM, gerai išdirbtà, puiki didelė stuba, didelė barnė dėl arklju ir karvių; taigai yra kitotiu pastatu; elektra gausama; duodamos priorities; 4 mylios iki Crete miestelio. Will kauntė, 50 myliu iki South Chicago, \$100 akru. Rašykite 11730 S. State St. arba šaukite Pullman 0098.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS & STAMPS